

REFERAT Regionsrådet d. 27-04-2011

Mødedato Onsdag d. 27. april 2011 kl. 13:00

Mødested Regionsrådssalen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Svarbrev fra Indenrigs- og sundhedsministeriet vedrørende regionens 20-årige anlægsplan.....	3
Årsrapport 2010 fra NIRAS ("Det tredje øje") vedrørende Det Nye Universitetshospital i Århus.....	6
Bevilling til udarbejdelse af for- og hovedprojekt samt udførelse i forbindelse med anlægs- og kloal	9
Bevillingssag: Etablering af Fælles akutmodtagelse på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus..	13
Bevillingssag: Automatisk brandalarmeringsanlæg og ekstra nødstrømskapacitet til Århus Universi	17
Bevillingssag: Opførelse af P-hus, parkeringsanlæg og intern vej som Offentlig Privat Partnerskab,	21
Bevillingssag: Færdiggørelse af Færdighedslaboratorium, Regionshospitalet Horsens.....	24
Bevillingssag: Genhusning af omklædnings- og badefaciliteter, Regionshospitalet Horsens.....	27
Principper for betalingsparkering, Region Midtjyllands hospitaler.....	29
Udtalelse vedrørende Statsrevisorernes beretning 2/2010 om sygehusenes økonomi i 2009.....	31
Bevillinger fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til sundheds- og akuthuse mv.....	32
Opfølgning på sparekravet for 2010 på medicinområdet (tilskudsmedicin).....	36
Forskningsfond for praksissektoren.....	38
Regnskab og afrapportering vedrørende regionsrådsmedlemmers deltagelse i studierejse til Holland	40
Revideret organisation og kommissorium for Den Regionale Lægemiddelkomite.....	41
Overenskomst på fodterapiområdet.....	43
Årsberetning 2010 Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond.....	46
§ 3-aftale om røde bade.....	48
Godkendelse af den opdaterede psykiatriplan for Region Midtjylland.....	50
Redegørelse fra udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik.....	53
Redegørelse fra udvalg vedrørende sammenhængende patientforløb.....	54
Godkendelse af strategi for jordforureningsområdet for 2011.....	56
Godkendelse af samarbejdsaftaler med Győr-Moson-Sopron Amt og Bács-Kiskún Amt samt Det D	59
Bevilling af udviklingstilskud til ungdoms- og voksenuddannelser.....	62
Indstilling fra Vækstforum om bevilling til Center for energiteknologier.....	67
Ansøgning om tilskud til projekt om middelalderborge i Region Midtjylland.....	70
Ansøgning om tilskud til projekt om Region Midtjylland som Herregårdslandskab.....	73
Høring af udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å.....	75
Udpegning af suppleant fra administrationen til Østersøkommissionens bestyrelse.....	77
Udpegning af medlem til Vækstforum.....	78
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Poul A. Christensen vedrørende finansieringen af DNV Gødst	80
Rapport: Diagnostik og behandling af åreknuder i Region Midtjylland.....	81
Redegørelse for administrationens initiativer i forhold til anvendelsen af forkortelser i sundhedsvæ	83
Orientering om status for udbud af fedmekirurgi.....	85
Orientering om ny forankring af rammeaftalearbejdet.....	86
Orientering om belægningsituationen på de sikrede afdelinger for børn og unge i Danmark.....	87

Punkt 1: Svarbrev fra Indenrigs- og sundhedsministeriet vedrørende regionens 20-årige anlægsplan

1-22-53-07

Resume

Region Midtjylland fremsendte den 15. oktober 2010 en skrivelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende regionens anlægsøkonomi på et 20-årigt sigt. Anlægsplanen bygger på nogle konkrete forudsætninger, som regionen ønsker, at ministeriet tager stilling til. Ministeriet har sendt en svarskrivelse den 21. marts 2011.

Tilbagemeldingen giver desværre ikke svar på to væsentlige spørgsmål. For det første er der væsentlig usikkerhed omkring finansieringen af de projekter, der ikke har fået tilsagn fra Kvalitetsfonden. For det andet er der ikke kommet en afklaring af mulighederne for samarbejde med statens ejendomsselskab Freja om salg af hospitalsmatrikler, der ikke længere skal anvendes til formålet.

Angående det første punkt foreslår ministeriet, at spørgsmålet rejses af Danske Regioner i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger. Det foreslås, at regionsrådsformanden retter henvendelse til Danske Regioner med henblik på, at de problemstillinger, som er rejst af Region Midtjylland, indgår i forhandlingerne om regionernes økonomi for 2012, og således at regionerne får de ønskede fleksible muligheder for finansiering af anlægsprojekter.

Angående det andet punkt har Finansministeriet stillet i udsigt, at der snarest muligt udarbejdes forslag til samarbejdsmodeller mellem statens ejendomsselskab Freja og regionerne. Finansministeriet er opfordret til, at forslagene udarbejdes inden sommerens forhandlinger om økonomien for 2012.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at regionsrådet retter henvendelse til Danske Regioner med henblik på, at de problemstillinger, som er rejst af Region Midtjylland, indgår i forhandlingerne om regionernes økonomi for 2012.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland fremsendte den 15. oktober 2010 en skrivelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende regionens anlægsøkonomi på et 20-årigt sigt. Regionsrådet blev orienteret om henvendelsen på regionsrådsmødet den 17. november 2010.

Henvendelsen til ministeriet havde sit udspring i en presset anlægsøkonomi som følge af blandt andet manglende kvalitetsfondsmidler til Regionshospitalet Randers, Regionshospitalet Horsens og Århus Universitetshospital, Risskov samt kravet om egenfinansiering i forbindelse med kvalitetsfondsprojekterne.

Den 20-årige anlægsplan er økonomisk set i balance, og den bygger på nogle konkrete forudsætninger, som regionen ønskede, at ministeriet tog stilling til, og som kan sikre finansieringen af planen. Forudsætningerne omhandler blandt andet muligheden for øget låneoptag.

I administrationens oplæg til Indenrigs- og Sundhedsministeriet er der lagt op til en løsning på anlægsøkonomien, som vil give den fornødne likviditet til, at de pt. ufinansierede projekter på Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens kan indeholdes i regionens anlægsøkonomi. Det samme er tilfældet i forhold til flytningen af psykiatrien fra Århus Universitetshospital, Risskov til DNU samt en række andre udeståender på anlægsområdet. På et 20-årigt sigt vil der være balance i anlægsøkonomien, og de optagne lån vil være tilbagebetalt.

Tilbagebetalingen vil blandt andet ske via de effektiviseringsgevinster, som lånemuligheden gør det muligt at realisere hurtigere end ellers.

I henvendelsen af 15. oktober 2010 til ministeriet bad regionen om en snarlig tilbagemelding. Dette blev starten på en lang proces i forhold til at få afklaring på de rejste forhold i henvendelsen.

Adskillige forespørgsler fra regionen resulterede i en drøftelse mellem ministeriet og regionens direktion den 19. november 2010. En drøftelse, som imidlertid efterlod Region Midtjylland uden svar på de stillede spørgsmål. Ministeriet lovede på mødet at vende tilbage med en ny mødedato snarest, så der kunne komme en afklaring.

Efter flere forgæves forsøg fra regionens side på at få et nyt møde i stand, mødtes Indenrigs- og Sundhedsminister Bertel Haarder og formændene for de politiske grupper i Region Midtjylland den 20. januar 2011 for at drøfte bloktilskud. På mødet blev også regionens anlægsplan drøftet, og ministeriet lovede at vende tilbage med et svar på henvendelsen.

Den 25. januar 2011 genfremsender Region Midtjylland skrivelsen fra 15. oktober 2010 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt denne gang også til Finansministeriet og betoner sagens hastende karakter samt foreslår et snarligt møde om sagen.

Efter flere forespørgsler har regionen den 21. marts 2011 modtaget et skriftligt svar fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Svaret er vedlagt.

Ministeriets tilbagemelding giver desværre ikke svar på flere af de centrale spørgsmål i regionens henvendelse, men henviser for en dels vedkommende til de kommende økonomiforhandlinger.

I forhold til regionens anvendte forudsætninger omkring regelsættet vedrørende kvalitetsfondsmidlerne, må Region Midtjylland nu antage, at disse forudsætninger er i fuld overensstemmelse med intentionerne bag midlerne.

Den manglende afklaring i forhold til finansiering af regionens øvrige anlægsprojekter, hvor der henvises til økonomiforhandlingerne, skaber desværre en usikkerhed i forhold til de projekter, som ikke har fået tilsagn fra Kvalitetsfonden.

Regionsrådet besluttede den 17. november 2010, at planlægningen af anlægsprojekter i Randers og Horsens svarende til i alt 171 mio. kr. i perioden 2011-2013 skulle fortsætte. Det blev vurderet, at disse investeringer, som i øvrigt kan "stå alene", kan finansieres via udisponerede midler i anlægsbudgettet.

Herudover skal det almindelige anlægsbudget disponeres til medicoteknisk udstyr, nødvendige bygningsforbedringer og ombygninger, sundhedshuse, det præhospitale område samt anlægsopgaver i relation til kvalitetsfondsprojekterne, som ikke er indeholdt i tilsagnet, f.eks. integration og ombygning af eksisterende Århus Universitetshospital, Skejby. Yderligere investeringer i forhold til den fulde udbygning på Regionshospitalet Randers (0,4 mia. kr.) og Regionshospitalet Horsens (0,7 mia. kr.) og i forhold til psykiatrien i Risskov (1,1 mia. kr.) og i Vest (0,3 mia. kr.) - i alt 2,5 mia. kr. - kan derfor ikke umiddelbart finansieres i den kommende periode med mindre, der kommer en positiv tilbagemelding på de rejste forhold, hvilket således eventuelt sker ved økonomiforhandlingerne.

Den 22. marts 2011 havde Finansministeriet inviteret regionerne, Danske Regioner og statens ejendomsselskab Freja til en drøftelse af forslag til modeller for at afhænde regionale bygninger til Freja. Ministeriet fremlagde ingen konkrete udspil på mødet, kun sonderinger. Region Midtjylland opfordrede kraftigt ministeriet til at komme med

forslag til konkrete modeller inden sommerens økonomiforhandlinger. Regionen håber stadig på en løsning via Freja, men hvis der ikke kommer en tilfredsstillende model inden økonomiforhandlingerne, må regionen udarbejde sin egen salgsstrategi og -organisation.

I forhold til ministeriets svarskrivelse skal i øvrigt nævnes, at ministeriet anfører, at Region Midtjylland ikke har fremsendt de korrekte tal på Gødstrup. Dette skyldes imidlertid den lange sagsbehandlingstid i ministeriet. Regionen sendte som sagt sin henvendelse den 15. oktober 2010 og modtog først det foreløbige tilsagn til Gødstrup den 19. november 2010. Den endelige ramme var således ikke kendt i oktober.

Det vurderes, at det først og fremmest er Region Midtjylland, der har betydelige finansieringsmæssige problemer omkring anlægsprojekter, der ikke er omfattet af Kvalitetsfonden. Det er endvidere Region Midtjylland, der er længst fremme med realiseringen af kvalitetsfundsprojekterne, og derfor har et behov for hurtig afklaring af en strategi for salg af hospitalsbygninger, der ikke længere skal anvendes. Det foreslås derfor, at formanden retter henvendelse til Danske Regioner med henblik på en afklaring af de rejste problemstillinger i forbindelse med sommerens økonomiforhandlinger for 2012.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 15. oktober 2010 om RM's anlægsøkonomi

Genfremsendelse af henvendelsen den 25. 01.11 til ministerier

Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar på de to henvendelser den 21. marts 2011

Punkt 2: Årsrapport 2010 fra NIRAS ("Det tredje øje") vedrørende Det Nye Universitetshospital i Århus

1-31-72-277-10

Resume

NIRAS har i sin rolle som "Det tredje øje" udarbejdet en årsrapport for 2010 vedrørende gennemførelsen af projektet Det Nye Universitetshospital i Aarhus. Rapporten er vedlagt.

Direktionen har i den forbindelse bedt Projektafdelingen for DNU og Rådgivergruppen DNU om deres kommentarer til rapporten.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at NIRAS' årsrapport 2010 vedrørende gennemførelse af projektet DNU og de efterfølgende iværksatte tiltag tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 7. marts 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

På mødet i forretningsudvalget den 15. marts 2011 blev det besluttet at udsætte dette dagsordenspunkt til næste møde. Desuden blev det besluttet, at forretningsudvalget til drøftelsen vil invitere det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler og repræsentanter fra NIRAS. Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har drøftet punktet på sit møde den 7. marts 2011.

NIRAS er bygherrerådgiver på DNU-projektet. NIRAS' opgave består i kontrol og kvalitetssikring af den gennemgående rådgivers ydelser og bygherrens beslutninger. Herudover afholdes kvartårige møder mellem NIRAS og regionens direktør med særligt ansvar for sundhedsområdet, hvor løbende problemstillinger og risikoelementer drøftes.

En gang årligt udarbejder NIRAS en statusrapport om DNU-projektet, og statusrapporten for 2010 foreligger nu. Direktionen har i den forbindelse bedt Projektafdelingen for DNU og Rådgivergruppen DNU om bemærkninger til rapporten. NIRAS' årsrapport for 2010 og tilhørende bemærkninger fra Projektafdelingen og Rådgivergruppen er vedlagt som bilag.

Årsrapport 2010 fra NIRAS

Årsrapporten fra NIRAS indeholder i hovedpunkter følgende:

Økonomi

Der er betydelige besparelser, som endnu ikke er identificeret og andre, som det i følge NIRAS' vurdering vanskeligt lader sig gennemføre i det omfang, det forudsættes.

1. I projektet er der alene afsat midler (5 %) til dækning af uforudsete udgifter i udførelsesfasen, mens uforudsete udgifter i projektets øvrige faser skal dækkes via change request-kataloget (som indeholder elementer, der kan trækkes ud af projektet). Ideelt set mener NIRAS, at reserven på nuværende tidspunkt bør være 15 % af håndværkerudgifterne som oprindeligt forudsat inden tilpasning til statens ramme for projektet.
2. Værdien af de enkelte change requests er afhængig af i hvilken fase af projekteringen, de implementeres.
3. Puljen med change requests er for lav. Den bør indeholde realiserbare justeringsmuligheder i størrelsesordenen 0,8-1,0 mia. kr. for at dække endnu ikke realiserede besparelser samt til at afdække uforudsete hændelser. NIRAS anfører dog, at de er bekendt med, at der pågår undersøgelser med henblik på at finde finansiering til forsyningsanlæg og til forsyningsbyen, og i det omfang dette lykkes, vil behovet for change request emner reduceres.
4. Projektet forudsætter en betydelig finansiering fra regionen ud over selve det kvalitetsfondsfinansierede projekt. Projektets tidsplan forudsætter, at denne finansiering tilvejebringes rettidigt i forhold til behovet i projektet. NIRAS skriver, at de er bekendt med, at regionen er i dialog med Indenrigs- og Sundhedsministeriet i forhold til regionens anlægsøkonomi på 20-års sigt.
5. Dele af projektet forudsættes gennemført via OPP-lignende arrangementer, og det er uafklaret, om dette kan lade sig gøre i forhold til deponeringsreglerne. NIRAS nævner i denne forbindelse, at der dog er erfaringer med etablering af parkeringsanlæg i OPP-arrangement ved Århus Universitetshospital, Århus sygehus.

Tidsplan

6. Tidsplanlægning bør anvendes mere målrettet og i højere grad som et styrende værktøj. NIRAS opfatter det således, at der i Rådgivergruppen DNU og Projektafdelingen for DNU er enighed om, at dette planlægningsfokus skal forstærkes fremover, og der er aftalt initiativer med henblik på at sikre dette.

Kvalitet

7. Projektet forsøger at fastholde de grundlæggende og afgørende kvaliteter, som indgår i Helhedsplan 2010, og der er indtil videre kun i begrænset omfang foretaget egentlige kvalitetsmæssige forringelser. Nedbringelse af anlægsudgiften søges i stedet tilvejebragt ved i så høj grad som muligt at arbejde med standardisering og typiseringer.

Samarbejde

8. Der er et udmærket samarbejde mellem både Projektafdelingen for DNU og Rådgivergruppen DNU samt mellem Projektafdelingen for DNU og NIRAS.

Kommentarer fra Rådgivergruppen DNU

Rådgivergruppen DNU har udelukkende bemærkninger til NIRAS' kommentarer vedrørende tidsplanen og nævner i den forbindelse, at man i Rådgivergruppen har sat i værk at anvende tidsplanlægning mere målrettet og i højere grad som et styrende værktøj.

Kommentarer fra Projektafdelingen for DNU

Overordnet set er Projektafdelingen enig i hovedkonklusionerne i årsrapporten. Tilpasningen til den økonomiske ramme fra staten udgør en betydelig udfordring for DNU-projektet i forhold til både økonomi, tid og kvalitet. Projektafdelingen er også enig i, at de betydelige besparelser i projektet, som statens tilsagn forudsætter, endnu ikke er fuldt identificeret og gennemført.

Projektafdelingen henviser til, at som det fremgår af de løbende kvartalsrapporter om DNU-projektet til regionsrådet, arbejder alle DNU-projektets hovedaktører målrettet med en række risikoreducerende tiltag.

Følgende hovedtiltag er jf. Projektafdelingen iværksat i forhold til hovedpunkterne i NIRAS' afrapportering

Projektet vil blive tilpasset statens kvadratmeterpriser. NIRAS har udarbejdet en benchmark-rapport, der viser, at DNU-projektet i forhold til andre projekter i ind- og udland er konkurrencedygtigt, hvad angår kvadratmeterpriser, jf. regionsrådsmødet den 23. marts 2011.

Der er den 24. januar 2011 fremsendt dispensationsansøgning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på alternativ finansiering af hovedforsyningsanlæg. Desuden er der inden for anlægsrammen reserveret 100 mio. kr. til blandt andet kloakering.

Der arbejdes med fem forskellige business-cases for vareforsyningen i DNU. Resultatet blev forelagt regionsrådet på mødet den 23. marts 2011.

I forhold til de dele af det nye hospital, som skal finansieres uden for anlægsrammen på 6,35 mia. kr., pågår der en dialog mellem regionen og ministerierne vedrørende regionens generelle anlægsøkonomi på et 20-årigt sigt jf. andet dagsordenspunkt på nærværende dagsorden.

Projektet har en change request-liste, og man er i gang med at indløse en del af dem med henblik på at opbygge en pulje på 200-300 mio. kr. Denne pulje kommer således ud over de allerede afsatte 5 %. Herudover er der emner tilbage på listen svarende til yderligere 200-300 mio. kr. Projektafdelingen vurderer, at det hverken er muligt eller ønskeligt på nuværende tidspunkt at etablere en prioriteringspulje i det omfang, som NIRAS foreslår.

I forhold til tidsplanen arbejdes målrettet med forbedringer af tidsplanlægningen, herunder en sammenhængende tidsplanlægning indeholdende kritiske milepæle for projektet.

Det videre forløb

Hvert kvartal udarbejder Rådgivergruppen DNU en rapport til regionsrådet om status på DNU-projektet. Rapporten for 4. kvartal 2010 blev forelagt på regionsrådsmødet den 23. marts 2011.

Administrationen og NIRAS holdt kvartalsmøde i marts måned 2011, og primo april 2011 holdes et møde mellem administrationen, NIRAS, Projektafdelingen og Rådgivergruppen i forhold til afklaringer og eventuelle aftaler om konkrete handlinger vedrørende NIRAS' årsrapport for 2010.

Den næste årsrapport fra NIRAS kommer ved årsskiftet 2011/2012.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årsrapport NIRAS 2010 og kommentarer fra PA og RG

Punkt 3: Bevilling til udarbejdelse af for- og hovedprojekt samt udførelse i forbindelse med anlægs- og kloakentrepriser på DNU

1-30-72-145-07

Resume

Der foreligger nu et projektforslag for anlægs- og kloakentrepriser, som er en hovedopgave under Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab på DNU. På baggrund af projektforslaget søges om en anlægsbevilling på 140,5 mio. kr. til udarbejdelse af for- og hovedprojekt samt efterfølgende udførelse.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

- at bevillingen til Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab på DNU forhøjes med 140,5 mio. kr. (indeks 121,0) til anlægs- og kloakentrepriser på DNU,

- at der afsættes yderligere rådighedsbeløb på 40,0 mio. kr. i 2011, 75,2 mio. kr. i 2012 og 25,3 mio. kr. i 2013,

- at rådighedsbeløbet for 2011 finansieres af Puljen til DNU, Viborg og Gødstrup, og at rådighedsbeløbene for 2012-2013 finansieres af hensættelsen til kvalitetsfondsprojekter, og

- at projektet udbydes i offentligt EU-udbud uden prækvalifikation.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling, idet udvalget konstaterede, at udgiften på de 140,5 mio. kr. til anlægs- og kloakentrepriser er en del af den samlede ramme på 6,35 mia. kr.

Baggrund

Regionsrådet bevilgede den 15. december 2010 41,0 mio. kr. til udarbejdelse af dispositions- og projektforslag mv. for Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab. Delprojektet omhandler i hovedtræk grundforberedende arbejder, landskabs- og terrænregulering, vejanlæg, regn- og spildevandsafledning samt etablering af stitunnel og dyrepassager under veje.

Den 23. februar 2011 bevilgede regionsrådet 4,7 mio. kr. til byggemodning i forbindelse med opførelse af TrygFondens Familiehus. Der er dermed på nuværende tidspunkt bevilget 45,7 mio. kr. til Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab ud af en samlet ramme til delprojektet på 470 mio. kr. jf. det vedlagte anlægsoverslag for det samlede DNU-projekt.

Byggemodning: Anlægs- og kloakentrepriser

Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab er opdelt i tre hovedopgaver:

- 1) Anlægs- og kloakentrepriser
- 2) Tekniske hovedforsyninger (ikke indeholdt i det kvalitetsfondsfinansierede projekt)
- 3) Færdiggørelse

Der foreligger nu et færdigt projektforslag udarbejdet af Rådgivergruppen DNU for hovedopgave 1, der omhandler anlægs- og kloakentrepriser. Projektforslaget udgør fundamentet for detailprojekteringen af anlægs- og kloakentrepriserne, den efterfølgende licitation og selve udførelsen.

Med det færdige projektforslag er der grundlag for fastlæggelse af en konkret bevilling til anlægs- og kloakentreprisen. Der ansøges derfor nu om 140,5 mio. kr. til udarbejdelse af for- og hovedprojekt samt efterfølgende udførelse, jf. tabel 1.

Anlægs- og kloakentreprisen består af de opgaver, som er nævnt i vedlagte supplerende beskrivelse af projektforslaget. Der er tale om opgaver inden for områderne jordarbejde, regnvand, spildevand, veje, byggepladsarealer og beplantning.

Tabel 1: Anlægsbudget – Anlægs- og kloakentrepriser

(Mio. kr. ekskl. moms - byggeomkostningsindex 121,0)

Samlede anlægsudgifter

Samlede håndværkerudgifter	111,9
Øvrige udgifter/omkostninger	0,5
Uforudsete udgifter (5 %)	5,6
Honorar*	6,9
Øvrige udgifter	
Tilslutningsafgifter	15,6
I alt	140,5

*Rådgiverydelsen indebærer udarbejdelse af for- og hovedprojekt (herunder udbud) samt byggeledelse og fagtilsyn i forbindelse med udførelse af anlægs- og kloakentrepriser.

Entreprise- og udbudsform

Projektet udbydes og gennemføres i storentrepriser jf. DNU's udbudsstrategi.

Licitationen påtænkes gennemført som offentligt EU-udbud uden prækvalifikation, hvor tildelingskriteriet vil være laveste pris.

Bæredygtighed

Der er i projektforslaget for delprojektet lagt særlig vægt på bæredygtighed, eftersom dette er en del af arbejdsvisionen for DNU-projektet og i overensstemmelse med regionens Agenda 21-handlingsplan. Dette indebærer fokus på klima-, sundheds- og miljøvenligt byggeri. Konkret betyder det, at byggeriet vil:

- forberedes til klimaændringer (f.eks. ekstremregn)
- reducere påvirkninger i forhold til det eksisterende område

- have fokus på jordbalance
- prioritere miljøbevidste og socialt ansvarlige materialevalg
- fremtidssikre spildevandshåndteringen
- etablere en varieret beplantning.

Milepæle og tidsplan

Projektet inddeles i to storentrepriser. Der planlægges efter følgende tidsplan.

Dispositionsforslag	Afsluttet
Projektforslag	Afsluttet
For- og hovedprojekt (udbud)*	Entreprise 1, etape A: februar 2011 – november 2011 Entreprise 1, etape B: august 2011 – januar 2012 Entreprise 2: marts 2012 – februar 2013
Udførelse	Entreprise 1, etape A: november 2011 – juni 2012 Entreprise 1, etape B: februar 2012 – november 2012 Entreprise 2: marts 2013 – december 2013

*Regionsrådets bevilling af 15. december 2010 omfatter udarbejdelse af dispositions- og projektforslag samt opstart af for- og hovedprojekt. Af denne grund er arbejdet med for- og hovedprojekt under entreprise 1 allerede igangsat.

Se eventuelt vedlagte bilag, som indeholder en uddybning af tidsplanen.

Bevillingsansøgninger og finansiering

Det foreslås, at bevillingen til Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab forhøjes med 140,5 mio. kr. til udarbejdelse af for- og hovedprojekt samt efterfølgende licitation og udførelse.

Det samlede rådighedsbeløb i årene 2011-2014 finansieres som beskrevet i tabel 2.

Tabel 2: Bevillingsændringer og finansiering

Mio. kr. ex. moms. P/L 121,0	Bevillinger	Rådigheds- beløb	Rådigheds- beløb	Rådigheds- beløb	Rådigheds beløb
		2011	2012	2013	I alt
Bevillingsændringer:					
Delprojekt Byggemodning, Infrastruktur og Landskab	140,5	40,0	75,2	25,3	140,5
Bevillingsændringer i alt	140,5	40,0	75,2	25,3	140,5
Finansiering:					
Pulje til Det Nye Universitetshospital i Århus, Viborg og Gødstrup		-40,0			-40,0
Hensættelser til kvalitetsfundsprojekter			-75,2	-25,3	-100,5
Forhøjelse af anlægsbevillinger	-140,5				
Finansiering i alt	-140,5	-40,0	-75,2	-25,3	-140,5
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Som nævnt ovenfor er de 140,5 mio. kr. en del af den samlede ramme på 470 mio. kr. til delprojektet jf. vedlagte anlægsoverslag for hele DNU-projektet.

Rådighedsbeløbet for 2011 finansieres af den afsatte pulje i 2011 til kvalitetsfundsprojekterne Det Nye Universitetshospital i Århus, Regionshospitalet Viborg og DNV, Gødstrup. I vedlagte bilag ses en status på denne pulje. Der resterer 88,8 mio. kr. i puljen efter ovenstående bevillingsændring.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Bilag - Supplerende notat fra rådgiver

Opdateret anlægsoverslag DNU 24.03.11

Oversigt over pulje i 2011 til DNU, Viborg og Gødstrup

Punkt 4: Bevillingssag: Etablering af Fælles akutmodtagelse på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

1-22-25-07

Resume

På Århus Universitetshospital, Århus Sygehus har der i længere tid været arbejdet med at kunne etablere bedre fysiske rammer for behandlingen af den akutte patient. Etableringen af en fælles akutmodtagelse vil kunne give bedre patientbehandling, ligesom det vil kunne give et bedre arbejdsmiljø og mere effektive arbejdsgange. En fælles akutmodtagelse på Århus Sygehus vil samtidig give mulighed for at afprøve og tilpasse arbejdsgange i forhold til den kommende fælles akutmodtagelse på Det Nye Universitetshospital, DNU.

Det er ikke muligt at finansiere projektet fra det almindelige anlægsbudget i 2011. Derfor indstilles det, at rådighedsbeløbet i 2011 midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012. Århus Sygehus er i øjeblikket ved at afslutte flere anlægsprojekter, hvor der samlet set er et mindreforbrug på 12,81 mio. kr. Dette beløb vil blive tilført anlægsreserven i 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der gives Århus Universitetshospital, Århus Sygehus en anlægsbevilling på 8,3 mio. kr. (indeks 121) og et tilsvarende rådighedsbeløb i 2011 til etablering af en fælles akutmodtagelse, og

at rådighedsbeløbet i 2011 midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012.

Jette Skive og Poul Müller tog foreløbigt forbehold.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

På Århus Universitetshospital, Århus Sygehus har der i længere tid været arbejdet med at kunne etablere bedre fysiske rammer for behandlingen af den akutte patient. Dette arbejde har været udført primært af to årsager.

For det første er der flere samarbejdende enheder placeret i forskellige bygninger og på forskellige matrikler, til gene for patienter og arbejdsgange. Et eksempel er modtagelsen af akutte medicinske patienter, hvor mere end halvdelen af patienterne indlægges fra skadestuen. Her sker overflytningen til gennem en ca. 400 meter lang tunnelvej og efterfølgende transport i en elevator. Når patienter når frem, viser det sig ofte, at tilstanden har ændret sig i ventetiden og under transporten. Derfor forekommer det, at patienten må transporteres tilbage til skadestue-området for at modtage intensiv behandling og/eller diagnostik.

For det andet kan etableringen af en fælles akutmodtagelse på Århus Sygehus give mulighed for gennem forskellige forsøgsordninger at kunne afprøve og tilpasse arbejdsgange og samarbejde i forhold til den kommende fælles akutmodtagelse på Det Nye Universitetshospital, DNU. Det vil således ikke være nødvendigt at starte forfra, når udflytningen til DNU sker.

Muligheder

På Århus Universitetshospital, Århus Sygehus gennemføres der i øjeblikket et projekt, hvor der bl.a. sker en ombygning af den centrale operationsgang og en ombygning og renovering af Intensivafdelingen og Observationsafsnittet. Som en del af projektet etableres et rårum i nær tilknytning til skadestueområdet, som kan bruges til den fælles akutmodtagelse.

Samtidig blev der i efteråret 2010 lukket et ortopædkirurgisk sengeafsnit på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, hvilket har givet mulighed for at gennemføre projektet med væsentlig lavere udgifter end tidligere beregnet, da det overskydende sengeafsnit kan anvendes til projektet uden større ombygninger.

Løsninger og gevinster

Det foreslås, at der etableres en fælles akutmodtagelse med fire delprojekter:

- Renovering og indretning af lokaler til FAM (ibrugtages den 15. oktober 2011)
- Flytning af MVA til skadestueområdet (ibrugtages den 1. november 2011)
- Ambulanceoverdækning (ibrugtages den 15. september 2011)
- Flytning af lægevagten til placering ved skadestuen (ibrugtages den 1. november 2011)

De samlede udgifter til projektet beløber sig til 8,3 mio. kr. De foreslåede løsninger og gevinster herved er nærmere beskrevet i vedlagte bilag.

I forhold til det driftsmæssige rationale vil etablering af en fælles akutmodtagelse i skadestue-området medføre øget faglighed i området. Dette vil optimere patientforløbene, og flere patienter vil kunne hjemsendes direkte fra skadestuen, idet personalet fra det medicinske visitationsafsnit kan agere i skadestuen. Samtidig undgås de lange patienttransporter i tunnelsystemet, hvilket både giver bedre patientforløb og tidsbesparelse for personalet. På den måde frigives lægetid til patientbehandlingen.

Udbuds- og entreprisform

Projektet betragtes som et forberedelsesprojekt til DNU, hvor idéer og forslag afprøves og evalueres. Derfor etableres et samarbejde mellem Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Rådgivergruppen DNU og Projektafdelingen for DNU.

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus vil i mindre grad også benytte interne ressourcer i planlægningsfasen og gennemførelsesfasen.

De 4 delprojekter udbydes særskilt, idet de afviger fra hinanden i kompleksitet og varighed for gennemførelse. Der

benyttes indbudt licitation i fagentreprise for to projekter. I de to andre projekter vil der tillige være enkelte fag, der indhentes som underhåndsbud på grund af projekternes kompleksitet.

Miljø og bæredygtighed

Overordnet er projektet en rokadesag med tilhørende nyindretning af eksisterende fysiske rammer. Det betyder, at der kun i mindre grad ændres på installationer i forbindelse med projektet, og der vil således være mindre grad af påvirkning i forhold til miljø og bæredygtighed end ved nybyggeri. Århus Universitetshospital, Århus Sygehus har i forbindelse med den årlige miljøredegørelse anført en række fokusområder indenfor miljørigtigt og bæredygtigt byggeri, som projektet også vil være underlagt. Desuden vil projektet både følge regionens Agenda 21 handlingsplan og den miljøpolitik, som Århus Universitetshospital, Århus Sygehus har vedtaget.

Økonomi og finansiering

Projektet beløber sig til 8,3 mio. kr. (indeks 121). Økonomien er fordelt på fire underliggende delprojekter. Budgetterne for delprojekterne fremgår af vedlagte bilag.

Det er ikke muligt at finansiere projektet fra det almindelige anlægsbudget i 2011. Derfor foreslås det, at rådighedsbeløbet midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012.

Århus Sygehus er i øjeblikket ved at afslutte flere anlægsprojekter, hvor der samlet set er mindreforbrug på 12,81 mio. kr. Dette beløb vil blive overført til anlægsreserven i 2011.

Tabel 1 viser de bevillingsmæssige konsekvenser.

Tabel 1: Bevilling, rådighedsbeløb og finansiering (mio. kr., indeks 121)

Beskrivelse	Bevilling	Rådighedsbeløb 2011
Etablering af fælles akutmodtagelse på Århus Sygehus	8,3	8,3
Bevilling i alt	8,3	8,3
Finansiering: anlægsreserven for 2012	-8,3	-8,3
Finansiering i alt	-8,3	-8,3
Balance	0	0

På mødet i forretningsudvalget den 12. april 2011 aftaltes det, at der skulle udarbejdes et notat omkring fordelene ved etablering af en fælles akutmodtagelse. Notatet er vedlagt som bilag.

Beslutning

Dansk Folkeparti stillede ændringsforslag om, at "Regionsrådet godkender indstillingen, såfremt investeringen over 5 år kan indtjenes ved højere effektivitet, så Århus Universitetshospital gennem deres drift finansierer ombygningen."

For forslaget stemte Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti. Fælleslisten og Poul A. Christensen undlod at stemme, mens de øvrige partier stemte imod. Forslaget blev dermed ikke vedtaget.

Regionsrådet vedtog,

at der gives Århus Universitetshospital, Århus Sygehus en anlægsbevilling på 8,3 mio. kr. (indeks 121) og et tilsvarende rådighedsbeløb i 2011 til etablering af en fælles akutmodtagelse, og

at rådighedsbeløbet i 2011 finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemte imod.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Bilag_tegningsmateriale til FAM-projekt

Bilag_yderligere beskrivelse samt budget for delprojekter i FAM-projektet

Notat vedr. uddybende argumenter for FAM på Århus Sygehus

Punkt 5: Bevillingssag: Automatisk brandalarmeringsanlæg og ekstra nødstrømskapacitet til Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

1-22-25-07

Resume

På Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er der både behov for en opgradering af det automatiske brandalarmeringsanlæg og behov for ekstra nødstrømskapacitet. Administrationen vurderer, at det er vigtigt af få disse projekter gennemført hurtigst muligt, af hensyn til patientsikkerhed, brandsikkerhed og driftsbesparelser.

Det er ikke muligt at finansiere disse projekter fra anlægsbudgettet i 2011. Derfor indstilles det, at rådighedsbeløbene i 2011 midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012. Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er i øjeblikket ved at afslutte flere anlægsprojekter, hvor der samlet set er mindreforbrug på 12,81 mio. kr. Dette beløb vil blive tilført anlægsreserven i 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

- at der gives Århus Universitetshospital, Århus Sygehus en tillægsbevilling på 2,7 mio. kr. (indeks 121) og tilsvarende rådighedsbeløb i 2011 til det eksisterende projekt med automatisk brandalarmering, således at den samlede bevilling bliver på 5,7 mio. kr.,

- at der gives Århus Universitetshospital, Århus Sygehus en bevilling på 1,2 mio. kr. (indeks 121) og et tilsvarende rådighedsbeløb i 2011 til et nødstrømsanlæg, og

- at rådighedsbeløbene i 2011 midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

På Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er der behov for en opgradering af det automatiske brandalarmeringsanlæg samt behov for ekstra nødstrømskapacitet. Administrationen vurderer, at det er vigtigt at få disse projekter gennemført hurtigst muligt, da der i dag er uhensigtsmæssige forhold i relation til patientsikkerhed, brandsikkerhed og driftsforhold.

I sagsfremstillingen redegøres der først for projektet vedrørende automatisk brandalarmering og dernæst for projektet for ekstra nødstrømskapacitet. Sagsfremstillingen afsluttes med et fælles økonomiafsnit vedrørende bevilling, rådighedsbeløb og finansiering.

Automatisk brandalarmering

Den 21. oktober 2009 (punkt 17) bevilgede regionsrådet 3 mio. kr. til opgradering af det automatiske brandalarmeringssystem på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus. Baggrunden for ansøgningen og bevillingen fra 2009 var, at det nuværende alarmeringssystem på Århus Sygehus ikke længere kan følge med udviklingen. Der kan f.eks. ikke længere udbygges/udvides på eksisterende brandsikringssystemer, indbrudssikringssystemer og adgangssikringssystemer.

Overslaget på 3 mio. kr. var i 2009 blevet udarbejdet på baggrund af et tilbud fra leverandøren. Umiddelbart efter bevillingen blev givet af regionsrådet i 2009 gik Århus Sygehus i dialog med leverandøren omkring den endelige levering af opgradering af systemet. Leverandøren kunne imidlertid oplyse, at de ikke længere kunne servicere systemet på Århus Sygehus, medmindre Århus Sygehus skifter til en ny teknologisk platform, da der var sket et teknologiskifte hos leverandøren.

Årsagen til, at der er gået tid fra den første bevilling til nu er, at der har været ført en længere dialog med Siemens om det nye tilbud. Det har været undersøgt, om andre leverandører har kunnet levere en tilsvarende løsning, om projektet skulle ændres i forhold til det oprindelige på grund af ny teknologi, og endelig har der været behov for at udrede forhold omkring udbud.

Administrationen vurderer, at det ikke er muligt at fortsætte med den oprindeligt tænkte opgradering. Samtidig er det heller ikke muligt at bibeholde status quo, da det dermed ikke vil være muligt at udvide på det nuværende brandsystem i forbindelse med ombygninger og udvidelser. Samtidig er det nødvendigt at lave særlige aftaler med Århus Brandvæsen i forbindelse med ombygninger, f.eks. fase 0-projektet i skadestueområdet. Disse løsninger med Århus Brandvæsen er både fordyrende, teknisk og betjeningsmæssigt komplekse og ikke holdbare på længere sigt.

Udskiftningen vil beløbe sig til 5,7 mio. kr. Det vil sige 2,7 mio. kr. mere end den oprindelige bevilling på 3 mio. kr. til projektet. Derfor foreslås det at give en tillægsbevilling til den oprindelige bevilling.

Opgraderingen af alarmeringssystemet er undtaget for udbudspligt, da der vælges den oprindelige leverandør til udvidelsen. Et skift af leverandør vil medføre uforholdsmæssige store tekniske og sikkerhedsmæssige vanskeligheder i forbindelse med drift og vedligeholdelse. Der er i den forbindelse blev lavet en paragraf 4 bekendtgørelse i EU-tidende, der beskriver årsagen til udbudsfritagelsen.

Ekstra nødstrømskapacitet (Uninterrupted Power Supply)

Århus Sygehus er i øjeblikket i gang med en samlet udskiftning af nødstrømsanlægget. Dette skyldes, at der efter flere strømsvigt er blevet rettet opmærksomhed på nødstrømsforsyningen.

Nødstrømsanlægget aktiveres umiddelbart efter, at bystrømmen forsvinder. Der kan dog gå et kort tidsrum, fra strømmen forsvinder fra bynettet, til nødstrømsanlægget er tilkoblet. Det korte strømudfald forårsager, at visse typer apparatur lukker ned og skal gennemløbe en længere opstartsprocedure, før det kan anvendes igen. Blandt andet er CT og MR-scannere først aktive igen efter en opstartsprocedure, der varer cirka 30 minutter. Specielt i forbindelse med scanninger af akutte patienter har det stor betydning hvis apparaturene lukker ned i forbindelse med strømsvigt.

Administrationen har derfor undersøgt mulighederne for og udgifter ved etablering et nyt nødstrømsanlæg (Uninterrupted Power Supply). Systemet leverer strøm til det tilkoblede udstyr i den periode, der går fra strømsvigtet indtræder, til

nødstrømsanlægget leverer strøm. Forslaget er forbeholdt den type apparatur, hvor der vil kunne opstå særlige livstruende situationer i forbindelse med strømudfald.

Den samlede udgift til anlægget er 1,2 mio. kr. (indeks 121).

I dette projekt er der tale om varekøb, der har en indkøbsværdi, som er under 500.000 kr. I forhold til de forskellige håndværkeudgifter/tjenesteydelser, har alle udgiftsgrupper en kontrakt værdi, som er under 500.000 kr. Der er derfor ikke krav om annoncering eller udbud i forbindelse med projektet.

Bevilling og rådighedsbeløb

Det er ikke muligt at finansiere de to anlægsprojekter fra det almindelige anlægsbudget i 2011. Derfor foreslås det, rådighedsbeløbene i 2011 midlertidigt finansieres af uforbrugte rådighedsbeløb fra andre anlægsprojekter i 2011, med endelig finansiering af anlægsreserven for 2012.

Århus Sygehus er i øjeblikket ved at afslutte flere anlægsprojekter, hvor der samlet set er mindreforbrug på 12,81 mio. kr. Dette beløb vil blive tilført anlægsreserven i 2011.

I overførselssagen vil det allerede afsatte rådighedsbeløb i 2010 på 3 mio. kr. til automatisk brandalarmering ligeledes blive overført fra 2010 til 2011.

Tabel 1 og tabel 2 viser de bevillingsmæssige konsekvenser.

Tabel 1: Bevillingsoversigt, automatisk brandalarmering (indeks 121)

Beskrivelse	Bevilling	Rådighedsbeløb 2010	Rådighedsbeløb 2011
Oprindelig bevilling til automatisk brandalarmering på Århus Sygehus (allerede finansieret)	3,0	3,0	
Tillægsbevilling automatisk brandalarmeringssystem	2,7		2,7
I alt	5,7	3,0	2,7
Finansiering			
Allerede finansieret	-3,0	-3,0	
Anlægsreserven for 2012	-2,7		-2,7
I alt	-5,7	-3,0	-2,7
Balance	0	0	0

Tabel 2: Bevillingsoversigt, nødstrømsanlæg (indeks 121)

Beskrivelse	Bevilling	Rådighedsbeløb 2011
Nødstrømsanlæg Århus Sygehus	1,2	1,2

I alt	1,2	1,2
Finansiering: Anlægsreserven for 2012	-1,2	-1,2
I alt	-1,2	-1,2
Balance	0	0

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Bevillingssag: Opførelse af P-hus, parkeringsanlæg og intern vej som Offentlig Privat Partnerskab, Regionshospitalet Silkeborg

1-20-29-09

Resume

Regionshospitalet Silkeborg har store problemer med kapaciteten på parkeringsområdet, og der er et massivt behov for at forbedre parkeringsforholdene. På denne baggrund ønsker hospitalet at opføre et P-hus og et parkeringsanlæg i terræn, samt en intern vej som Offentligt Privat Partnerskab (OPP).

P-huset vil ikke i nævneværdigt omfang blive anvendt til medarbejdere eller andre regionale formål, hvorfor der ikke er deponeringspligt. Der afsættes alene et beløb til opkøb af ejendomme, etablering af en intern vej og planlægningsarbejde. Beløbet udgør 10,1 mio. kr., fordelt med 4,5 mio. kr. i 2011 og 5,6 mio. kr. i 2012, hvoraf 4,1 mio. kr. er bevilget i 2011. Restbeløbet foreslås finansieret med 0,4 mio. kr. af puljen til anlægsprojekter og 5,6 mio. kr. fra anlægsreserven.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

- at Regionshospitalet Silkeborg arbejder videre med et OPP-projekt, der indbefatter opførelse af p-hus og etablering af parkering i terræn, og at der afsættes bevilling til omkostninger forbundet hermed,

- at der gives en samlet bevilling til projektet på 10,1 mio. kr., og et rådighedsbeløb på 4,5 mio. kr. i 2011 (et beløb på 4,1 mio. kr. er allerede afsat), og 5,6 mio. kr. i 2012,

- at forhøjelsen af rådighedsbeløbet med 0,4 mio. kr. i 2011 finansieres af pulje til anlægsprojekter, og

- at forhøjelsen af rådighedsbeløbet med 5,6 mio. kr. finansieres af anlægsreserven i 2012 (indeks 121), og at 1,7 mio. kr. føres tilbage til reserven, såfremt delprojekt vedrørende etablering af intern vej kan omfattes af OPP-samarbejdet.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionshospitalet Silkeborg har store problemer med kapaciteten på parkeringsområdet, og der er et massivt behov for at forbedre parkeringsforholdene. På denne baggrund ønsker hospitalet at opføre et P-hus og et parkeringsanlæg i terræn, samt en intern adgangsvej til P-huset som Offentligt Privat Partnerskab.

P-huset vil ikke i nævneværdigt omfang blive anvendt til medarbejdere eller andre regionale formål, hvorfor der ikke er deponeringspligt. Der afsættes alene et beløb til opkøb af ejendomme, etablering af en intern vej og planlægningsarbejde. Beløbet udgør 10,1 mio. kr., fordelt med 4,5 mio. kr. i 2011 og 5,6 mio. kr. i 2012, hvoraf 4,1 mio. kr. er bevilget i 2011. Restbeløbet foreslås finansieret med 0,4 mio. kr. af puljen til anlægsprojekter og 5,6 mio. kr. fra anlægsreserven.

Baggrund

I dag er der 474 parkeringspladser til patienter, pårørende og personale, og især i dagarbejdstiden er manglende parkeringspladser generende for patienterne, der må cirkulere i længere tid for at finde en plads. Når patienterne ikke er i stand til at finde en parkeringsplads, er de nødsaget til at parkere på de tilstødende villaveje til stor gene for områdets beboere. De manglende parkeringsmuligheder betyder, at patienter kommer for sent til deres undersøgelser.

Med regionsrådets vedtagelse af den nye omstillingsplan og bl.a. en flytning af Friklinikken i Brædstrup til Regionshospitalet Silkeborg forudses et endnu større behov for parkeringspladser til et øget antal ambulante patienter. I 2012 står Psykiatriens Hus færdig, og antallet af parkeringspladser øges med byggeriet med i alt 76 til 550 parkeringspladser. Ibrugtagningen af Psykiatriens Hus betyder mere personale og en øget patient- og pårørendeaktivitet i området, hvormed parkeringssituationen ikke samlet forbedres.

Opførelsen af et nyt parkeringshus med ca. 330 pladser vil kunne øge antallet af pladser til totalt 756 parkeringspladser (124 pladser fragår ved opførelsen af p-huset), og dermed løse parkeringssituationen ved Regionshospitalet Silkeborg.

For at kunne etablere P-huset er det nødvendigt at etablere en intern vej. Da der ligger to ejendomme i det område, hvor vejen skal gå, er det nødvendigt at opkøbe disse for at kunne gennemføre projektet. I fald ejerne ikke ønsker at sælge ejendommene, er kommunen nødt til at ekspropriere. Ejerne er orienteret herom.

Offentligt Privat Partnerskab og deponering

Regionshospitalet Silkeborg ønsker at gennemføre projektet som et Offentligt Privat Partnerskab. Det vil sige, at det udbydes til en privat leverandør, som står for opførelse af P-hus og parkeringsanlæg og den efterfølgende drift. Almindeligvis skal der deponeres svarende til den regionale anvendelse af P-huset, men da det planlægges ikke at benytte P-huset til hospitalets medarbejdere og andre regionale formål, forventes det ikke, at regionen skal deponere. Da værdien af den regionale anvendelse af p-pladserne i terræn ikke forventes at overstige 5 mio. kr. (som er bagatelgrænsen for deponering), forventes det heller ikke, at regionen skal deponere for etableringen af parkeringsanlægget i terræn.

Det forventes, at der kan indgås en kontrakt med en OPP-leverandør primo 2012, og at parkeringsfaciliteterne kan tages i anvendelse i slutningen af 2012.

Økonomi

Som ovenfor nævnt, er der behov for at afsætte beløb til opkøb af ejendomme, etablering af intern vej og planlægningsarbejde. Den samlede udgift er estimeret til 10,1 mio. kr. (index 121).

Tabel 1. Fordeling af rådighedsbeløb og bevilling til p-hus-projekt, samt anvisning af finansiering. Mio. kr., indeks 121.

	Bevilling i alt	Rådighedsbeløb 2011	Rådighedsbeløb 2012
Bevillingsændringer:			
Projekt vedrørende. opførelse af p-hus, Regionshospitalet	10,1	4,5	5,6

Silkeborg

Finansiering:

Allerede afgivet rådgighedsbeløb	-4,1	-4,1	
Pulje til anlægsprojekter	-0,4	-0,4	
Anlægsreserven	-5,6		-5,6
Finansiering i alt	- 10,1	-4,5	-5,6
Balance	0	0	0

* Der er afsat 4,1 mio. kr. til formålet i 2011. Restbeløbet på 0,4 mio. kr. i 2011 foreslås finansieret af "pulje til anlægsprojekter", og restbeløbet på 5,6 mio. kr. i 2012 foreslås finansieret af anlægsreserven.

Med denne sag resterer der 4,5 mio. kr. af pulje til anlægsprojekter i 2011, og 99,5 mio. kr. på anlægsreserven i 2012.

Rådgiverassistance

Cowi A/S har udarbejdet vedlagte notat til nærmere beskrivelse af gennemførelse og udbudsproces for nyt parkeringsanlæg i OPP. Cowi A/S tilknyttes som teknisk rådgiver og til varetagelse af projektledelsen, og til i et samarbejde med advokatfirmaet Kromann Reumert, som juridisk rådgiver og revisionsfirmaet KPMG, som finansiel rådgiver at stå for projektet. Rådgiverne er antaget, da budgettet er under udbudsgrænser pr. rådgiver.

Den 7. maj 2010 blev der i HovedMEDudvalget (HMU) givet en orientering om planerne for opførelse af et parkeringshus, og dermed indførelse af betalingsparkering for medarbejderne. HMU tog orienteringen til efterretning.

Agenda 21

I forbindelse med planlægning og udbud af det nye parkeringshus vil der blive formuleret krav set i forhold til byggeriets bæredygtighed og energiforbrug. Byggeriet vil som minimum leve op til energikrav i Bygningsreglementet 2010. Der vil blive tænkt totaløkonomisk og med et primært fokus på miljørigtig drift (f.eks. besparelser på el og minimal belastning af kloakanlæggene) samt brug af bæredygtige materialer under opførelse og drift.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Parkeringsanlæg i OPP Regionshospitalet Silkeborg Oplæg 20110321

Punkt 7: Bevillingssag: Færdiggørelse af Færdighedslaboratorium, Regionshospitalet Horsens

1-22-31-07

Resume

I forbindelse med udmøntning af restmidler i 2009 og investeringsplanen for 2010 søgte Regionshospitalet Horsens om 7,9 mio. kr. til etablering af et færdighedslaboratorium. Hospitalet indgår i et samarbejde med VIA University om planlægningen. Regionsrådet godkendte på sit møde den 20. januar 2010 en bevilling på 3,0 mio. kr. med tilhørende rådighedsbeløb i 2010 til opstart af projektet. Samtidig blev regionsrådet gjort opmærksom på, at der efterfølgende ville komme en anlægsansøgning på yderligere 4,9 mio. kr. Der er nu udarbejdet et projektforslag, og på denne baggrund foreslås det, at anlægsbevillingen hæves fra 3 mio. kr. til 7,9 mio. kr. med tilhørende rådighedsbeløb i 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at anlægsbevillingen til Færdighedslaboratoriet ved Regionshospitalet Horsens hæves med 4,9 mio. kr., fra 3 mio. kr. til 7,9 mio. kr. (indeks 121) med tilhørende rådighedsbeløb i 2011,

at finansieringen sker via pulje til større anlægsprojekter, og

at håndværkerydelsen udbydes i fagentreprise.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

I forbindelse med udmøntning af restmidler i 2009 og investeringsplanen for 2010 søgte Regionshospitalet Horsens om 7,9 mio. kr. til etablering af et færdighedslaboratorium. Hospitalet indgår i et samarbejde med VIA University om planlægningen. Regionsrådet godkendte på sit møde den 20. januar 2010 en bevilling på 3,0 mio. kr. med tilhørende rådighedsbeløb i 2010 til opstart af projektet. Samtidig blev regionsrådet gjort opmærksom på, at der efterfølgende ville komme en anlægsansøgning på yderligere 4,9 mio. kr. Der er nu udarbejdet et projektforslag, og på denne baggrund foreslås det, at anlægsbevillingen hæves fra 3 mio. kr. til 7,9 mio. kr. med tilhørende rådighedsbeløb i 2011.

Det har været nødvendigt at lave et større udredningsarbejde, før arbejdet med etablering af Færdighedslaboratoriet kan igangsættes. De 3 mio. kr., som tidligere er bevilget projektet, var berammet i 2010, men vil først blive anvendt i 2011. Dermed vil Regionshospitalet Horsens, med regionsrådets godkendelse af sagen, have 7,9 mio. kr. til rådighed for projektet.

Projektet

Hospitalsenheden Horsens har, i samarbejde med VIA University og med rådgivning fra arkitektfirmaet C. F. Møller, udarbejdet et projektforslag til indretning af et færdighedslaboratorium i hospitalets gamle vaskeribygning fra 1941. Bygningen har i en længere årrække været anvendt til bl.a. linnedepot.

I forbindelse med ombygningen sættes der nye spær op og lægges nyt tag. Herved bliver det muligt at indrette en uudnyttet 1. sal, der på et senere tidspunkt forventes at kunne indgå i en mindre afhjælpning af presset på hospitalets fysiske arealer.

Færdighedslaboratoriet indrettes og udstyres, så det matcher kravet om at være innovativt og højteknologisk, helt i tråd med både hospitalets og den nye sygeplejerskeuddannelses vision. Færdighedslaboratoriet er en forudsætning for, at den nye sygeplejeuddannelse i Horsens kunne etableres og begynde at optage elever. Færdighedslaboratoriet skal dog ikke kun anvendes af sygeplejestuderende, men til generel kompetenceudvikling af alle faggrupper.

Økonomi

Regionshospitalet Horsens har tidligere fået bevilget 3 mio. kr. fra anlægspuljen til opstart af projektet. Der resterer nu at give bevilling og rådighedsbeløb på 4,9 mio. kr. til færdiggørelse af projektet, hvis samlede budget er 7,9 mio. kr. Beløbet foreslås finansieret via "pulje til større anlægsprojekter", som beskrevet i den plan for finansiering af anlægsprojekter på Regionshospitalet Horsens og Regionshospitalet Randers, der blev fremlagt på regionsrådsmødet den 17. november 2010. Dermed resterer der 9 mio. kr. af puljen til anlægsprojekter i 2011. Puljen til anlægsprojekter er afsat til anlægsprojekter og vedligeholdelsesprojekter i 2011.

Tabel 1 anviser finansiering, bevilling og rådighedsbeløb.

Tabel 1. Bevilling og Rådighedsbeløb (Mio. kr. - Index 121)

Beskrivelse	Bevilling	Rådighedsbeløb 2011
Etableringsudgifter, Færdighedslaboratorium	4,9	4,9
Finansiering, Pulje til større anlægsprojekter	-4,9	-4,9
Balance	0	0

Udbud

Da rådgivningsydelsen vedrørende projektering, byggeledelse, fagtilsyn og projektopfølgning er under tærskelværdierne i tilbudsloven, er arkitektfirmaet C. F. Møller antaget.

Håndværkerydelsen udbydes i fagentreprise.

Agenda 21

Nedenfor følger en skitsering af Agenda 21 tiltagene i Færdighedslaboratoriet. Tiltagene vil blive formelt beskrevet i det endelige projektforslag.

Der arbejdes med:

Optimeret energiforbrug i opførelsesfasen ved hjælp af:

- Effektiv isolering, herunder anvendelse af lavenergiruder
- Udnyttelse af solindfald
- Styling af varmeanlæg efter udetemperatur og tidspunkt
- Behovsstyret drift af ventilationsanlæg

- Sensorer på lys, optimal udnyttelse af dagslys ved dagslysreguleret belysning
- Lavenergi hårde hvidevarer
- Minimalt eller intet behov for køling
- Indkøb af lavenergiprodukter vedrørende it og apparatur.

I driftsfasen mindskes vandforbruget ved hjælp af vandbesparende armaturer, ligesom miljøbelastningen fra produktionen af byggematerialerne bliver mindre som følge af valg af lette byggekomponenter. Bygningsaffaldet vil ved nedrivning kunne genanvendes eller forbrændes.

Det til sagen tilhørende bilag er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Skitse

Punkt 8: Bevillingssag: Genhusning af omklædnings- og badefaciliteter, Regionshospitalet Horsens

1-31-72-138-09

Resume

I forbindelse med udvidelse af Behandlingsbygning Syd på Regionshospitalet Horsens etableres i stuen et helt nyt centralkøkken til produktion af såvel mad til patienterne, som mad til kantine- og mødeforplejning. For at samle alle køkkenfunktionerne ombygges den eksisterende personalekantine, opvaskekøkken og et tilstødende omklædningsrum.

Omklædningsrummet skal derfor flyttes til en række sikringsrum under psykiatribygningen, hvor hovedparten af hospitalets omklædningsfaciliteter i forvejen er beliggende.

Ombygningen dimensioneres til også at kunne rumme det personale, der indflyttes fra regionshospitalet Brædstrup til Regionshospitalet Horsens.

Ombygningen er budgetteret til 1,5 mio. kr. Det foreslås, at dette beløb finansieres af et mindreforbrug på anlægsbevillingen til fase 0-projektet på Regionshospitalet Horsens. Fase 0-projektet omfattede en række presserende anlægsopgaver, som muliggør den videre udbygning af akuthospitalet. Det største projekt herunder var opførelsen af en kontorpavillon til brug for hospitalets administration og ledelse.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der gives bevilling og rådighedsbeløb til genhusning af omklædnings- og badefaciliteter på Regionshospitalet Horsens på 1,5 mio. kr. i 2011 (indeks 121), og at beløbet finansieres af et mindreforbrug på anlægsbevillingen til fase 0-projektet, og

at håndværkerydelsen udbydes i fagentreprise.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalet har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

I forbindelse med udvidelse af Behandlingsbygning Syd på Regionshospitalet Horsens etableres i stuen et helt nyt centralkøkken til produktion af såvel mad til patienterne, som mad til kantine- og mødeforplejning. For at samle alle køkkenfunktionerne ombygges den eksisterende personalekantine, opvaskekøkken og et tilstødende omklædningsrum. Omklædningsrummet, der i dag består af 115 skabe og tilhørende bade- og toiletfaciliteter, skal derfor flyttes til en række sikringsrum under psykiatribygningen, hvor hovedparten af hospitalets omklædningsfaciliteter i forvejen er beliggende.

I samarbejde med ingeniørfirmaet Oluf Jørgensen A/S har Regionshospitalet Horsens udarbejdet et forslag til, hvordan der kan etableres 160 omklædnings skabe og tilhørende bade- og toiletfaciliteter. Herefter vil der også være plads til det personale, der flytter fra Regionshospitalet Brædstrup til Regionshospitalet Horsens.

Økonomi

Ovenstående foreslås finansieret via et mindreforbrug i forbindelse med Fase 0-projektet, der blev godkendt af regionsrådet i november måned 2008.

Projektet omfatter bl.a. opførelse af en kontorbygning til genhusning af hospitalsledelsen, administrationen og afdelingsledelsen for Billeddiagnostisk afdeling m.fl.

I forbindelse med anlægsansøgningen og den efterfølgende bevilling var det forudsat, at bygningen ville blive på 1.600 kvadratmeter. Under projekteringsarbejdet blev det klart, at bygningen kun ville få et omfang på 1.200 kvadratmeter. Derved blev der et mindreforbrug i forhold til bevillingen på 4,8 mio. kr.

Efterfølgende har regionsrådet i sit møde i november 2009 godkendt, at Regionshospitalet Horsens kunne anvende 1,9 mio. kr. af mindreforbruget til lovliggørelse af et antal lokaler, samt til medicoteknisk udstyr i forbindelse med indflytning af den kirurgiske dagklinik i Odder til Horsens.

Der resterer således 2,9 mio. kr. af Fase 0-bevillingen, hvoraf hospitalsledelsen ønsker 1,5 mio. kr. frigivet til genhusning af omklædnings- og badefaciliteter. Tabel 1 viser Bevillingsændringer, bevilling og rådighedsbeløb.

Tabel 1. Bevillingsændringer, bevilling og rådighedsbeløb (index 121, mio. kr.)

	Bevilling	Rådighedsbeløb 2011
Bevillingsændringer; Genhusning	1,5	1,5
Allerede afgivet bevilling til Fase 0 projekt	-1,5	-1,5
Balance	0	0

Udbud

Da rådgivningsydelsen vedrørende projektering, byggeledelse, fagtilsyn og projektopfølgning er under tærskelværdierne i tilbudsloven, er ingeniørfirmaet Oluf Jørgensen A/S antaget.

Håndværkerydelsen udbydes i fagentreprise.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten undlod at stemme.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Principper for betalingsparkering, Region Midtjyllands hospitaler

1-60-72-7-09

Resume

Udbredelsen af betalingsparkering på regionens hospitaler har medført et ønske fra regionsrådet om, at der fastlægges et sæt af fælles principper for betalingsparkeringen i Region Midtjylland. På denne baggrund har administrationen udarbejdet et forslag til principnotat for betalingsparkeringen, som skal medvirke til at sikre rimelige og ensartede forhold for de parkerende på de hospitaler, der vælger at indføre betalingsparkering.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at forslaget vedrørende principper for betalingsparkering på Region Midtjyllands hospitaler godkendes.

Jette Skive tog forbehold, idet hun udtrykte ønske om, at der indføres betalingsparkering i p-huse, og at der indføres tidsbegrænset parkering på de nuværende p-pladser – ikke betalingsparkering. Udover de grupper, der i bilaget undtages fra betalingsparkering, udtrykte Jette Skive ønske om, at fødende, pårørende til terminalpatienter og patienter, der undergår strålebehandling, undtages.

Poul Müller tog foreløbigt forbehold.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Jette Skive tog forbehold. Jette Skive udtrykte ønske om, at der indføres betalingsparkering i p-huse, og at der indføres tidsbegrænset parkering på de nuværende p-pladser – ikke betalingsparkering. Udover de grupper, der i bilaget undtages fra betalingsparkering, udtrykte Jette Skive ønske om, at fødende, pårørende til terminalpatienter og patienter, der undergår strålebehandling, undtages.

Ove Nørholm tog foreløbigt forbehold.

Ulla Diderichsen tog forbehold.

Udbredelsen af betalingsparkering på Region Midtjyllands hospitaler har medført et ønske fra regionsrådet om, at der fastlægges et sæt af fælles principper for betalingsparkeringen. Universitetshospitalerne Aarhus og Skejby har allerede etableret betalingsparkering, det indføres snart på Regionshospitalet Randers - og det er på vej på flere af regionens øvrige hospitaler, bl.a. på Regionshospitalet Silkeborg, jf. andet punkt på denne dagsorden. Årsagen til den stigende tendens til betalingsparkering er, at mange hospitaler oplever store kapacitetsproblemer på parkeringsområdet.

På denne baggrund har administrationen udarbejdet et forslag til principper for betalingsparkering. Principperne tager afsæt i de allerede etablerede ordninger på Universitetshospitalerne Aarhus og Skejby, samt på Regionshospitalet Randers.

Omdrejningspunktet for principperne er, at patienter, pårørende og medarbejdere skal opleve rimelige og ensartede forhold på de hospitaler, der vælger at indføre betalingsparkering. Der lægges derfor med principperne op til, at patienter kan parkere tæt på indgangene, at patienter i langvarige forløb kan parkere gratis, og at prisen for et medarbejder-p-kort skal antage et rimeligt niveau og afspejle forholdene i lokalområdet.

Notatet har været til høring på hospitalerne, hvor hospitalsledelserne bakker op om notatet. Notatet har desuden været forelagt RMU, som ikke bakker op om principnotatet, da der generelt ikke kan støttes op om indførelsen af betalingsparkering på regionens hospitaler. De hørtes bemærkninger og tilføjelser er i vid udstrækning indarbejdet i dokumentet.

Forretningsudvalget har behandlet sagen den 1. marts 2011, og ønskede sagen udsat. Baggrunden var, at forretningsudvalget ønskede yderligere belyst, hvad der er baggrunden for udbredelsen af betalingsparkering i Region Midtjylland. På denne baggrund er der indskrevet et nyt afsnit i principnotatet, der behandler dette. OPP-projekter og betalingsparkering er en mulighed for at afhjælpe problemerne på de hospitaler, der oplever de største kapacitetsproblemer, da der ikke har været økonomisk råderum til at løse det ad anden vej.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Dansk Folkeparti og Fælleslisten stemte imod.

Dansk Folkeparti bemærkede, at de ønsker, at der indføres betalingsparkering i p-huse, og at der indføres tidsbegrænset parkering på de nuværende p-pladser – ikke betalingsparkering. Udover de grupper, der i bilaget undtages fra betalingsparkering, udtrykte Dansk Folkeparti ønske om, at fødende, pårørende til terminalpatienter og patienter, der undergår strålebehandling, undtages.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Principper_ParkeringRM

Punkt 10: Udtalelse vedrørende Statsrevisorernes beretning 2/2010 om sygehusenes økonomi i 2009

1-35-78-1-10

Resume

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har anmodet regionsrådet i Region Midtjylland om en udtalelse i forbindelse med opfølgningen på Statsrevisorernes bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om sygehusenes økonomi i 2009.

Et udkast til regionsrådets udtalelse er vedlagt som bilag.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at udkast til regionsrådets udtalelse vedrørende Statsrevisorernes beretning 2/2010 om sygehusenes økonomi 2009 godkendes.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Statsrevisorerne offentliggjorde den 15. december 2010 Beretning om sygehusenes økonomi i 2009. I henhold til lov om revision af statens regnskaber m.m. skal ministeren indhente en udtalelse fra regionsrådene.

Der var ingen hospitaler fra Region Midtjylland, som indgik i Rigsrevisionens undersøgelse. Beretningen er sendt til hospitalerne og drøftet i diverse relevante mødefora i regionen. Rigsrevisionens samlede vurdering er, at det er en kompleks opgave at styre sygehusenes økonomi, og at der også fremover vil være risiko for budgetoverskridelser. De punkter, der rejses i rapporten omkring styring af økonomi og aktivitet på sygehusene, er genkendelige også blandt regionens hospitaler.

Der er allerede taget flere initiativer til at forbedre sygehusenes vilkår på det styringsmæssige område. En kort oplistning af tiltagene er med i forslaget til regionsrådets høringsvar.

I henvendelsen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 12. januar 2011 anmoder de om en udtalelse inden den 7. marts 2011. Administrationen har aftalt med Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at fristen udskydes til den 27. april 2011.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Bevillinger fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til sundheds- og akuthuse mv.

1-30-212-06-V

Resume

Den 4. marts 2011 modtog Region Midtjylland bevillingsskrivelser og afslag vedrørende ansøgninger om statsligt tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets puljer til facilitering af løsninger på det præhospitale område, etablering af sundheds- og akuthuse mv.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at regionsrådet godkender indsendelsen af accept af tilskudsbetaingelser til Indenrigs- og Sundhedsministeriet,

at det undersøges nærmere, hvordan der kan udarbejdes en prioriteret tidsplan for fase 2 af Skive Sundhedshus, og

at regionsrådet i 2012 reserverer 2,5 mio. kr. fra anlægsreserven til finansiering af lægeklinik i Ringkøbing.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende anbefaling, idet 2. at omformuleres til, "at det undersøges nærmere, hvordan der kan udarbejdes en prioriteret tidsplan for fase 2 af Skive Sundhedshus".

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Den 4. marts 2011 modtog Region Midtjylland tilsagnsskrivelser og afslag vedrørende ansøgninger om statsligt tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets puljer til facilitering af løsninger på det præhospitale område, etablering af sundheds- og akuthuse mv. På baggrund af tilbagemeldingen fra ministeriet blev der sendt en oversigt over dette til regionsrådet den 16. marts 2011 (se bilag). Heraf fremgår det ansøgte beløb samt det bevilgede beløb. På den baggrund er der fremsendt accept af tilskudsbetaingelser, og snarest muligt indsendes endvidere reviderede projektbeskrivelser, budget og udbetalingsplan.

Region Midtjylland har 1. april 2011 indsendt accept af tilskudsbetaingelser til følgende projekter: Lægeklinik Skjern/Tarm, Lægeklinikker Ringkøbing, Akuthus Lemvig, Lægeklinikker Struer, Lægeklinik Samsø, Grenaa Sundhedshus, Ambulanceberedskab Struer, First responderordning Nordvestjylland, tele-video kommunikation i ambulancer, First responderordning - øberedskab samt akutlægeheliokopter Karup. Samtlige tilsagnsskrivelser er indsendt med forbehold for regionsrådets endelige godkendelse af reviderede projektbeskrivelser.

I det følgende redegøres for status vedrørende sundhedshuse, særligt for sundhedshusene i Skive og Grenaa. Herefter gives kort status for projekter vedrørende lægehuse og de øvrige projekter.

Sundhedshuse

Skive Sundhedshus:

Regionsrådet godkendte på møde den 21. oktober 2009 en anlægsbevilling på 39,494 mio. kr. til etablering af fase 1 af Skive Sundhedshus vedrørende ombygning og genhusning af hospitalsfunktioner samt lægeklinikker. Regionsrådet godkendte på møde den 21. april 2010 en anlægsbevilling på 5 mio. kr. til ombygning og renovering af den psykiatriske dagbehandling. Regionsrådet har i alt godkendt anlægsmidler til etablering af første fase af Skive Sundhedshus svarende til 44,494 mio. kr.

Region Midtjylland og Skive Kommune etablerer i fællesskab Skive Sundhedshus. Skive kommune har accepteret vilkårene for et lejemål i Skive Sundhedshus, herunder, at Skive kommune finansierer ombygningen af lokaler til kommunen på ca. 9,73 mio. kr.

Til finansiering af anden fase af sundhedshuset, er der i fællesskab med Skive kommune søgt anlægsmidler hos Indenrigs- og Sundhedsministeriet svarende til 13,5 mio. kr. Anden fase omfatter etablering af:

- 2 lægeklinikker
- Særligt udstyr til praktiserende øre-næse-halslæge
- Fælles kantine og mødelokaler
- Lokaler til Skive kommunes ældreservice

Region Midtjylland og Skive kommune modtog den 4. marts 2011 afslag på ansøgningen om etablering af fase 2 af Skive Sundhedshus. Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets afslagsskrivelse fremgår det, at afslaget gives dels med henvisning til puljens samlede størrelse set i forhold til de indkomne ansøgninger, dels med henvisning til, at hovedparten af projektet vurderes at være realiseret med første fase.

Skive kommune har indvilget i selv at finansiere ombygningen af lokaler til kommunens ældreservice, og der udarbejdes på denne baggrund et tillæg til den nuværende lejekontrakt.

En øre-næse-halslæge har tidligere vist interesse for at flytte ind i en af de ledige standard lægeklinikker i sundhedshuset. Administrationen er i fortsat dialog med den pågældende læge. I forhold til de øvrige dele af fase 2 (2 lægeklinikker, kantine og fælles mødelokaler) foreslås det, at projekterne stilles i bero frem til, at der er praktiserende læger, der viser interesse for et lejemål.

Grenaa Sundhedshus:

Ombygningen af Regionshospitalet Grenaa til Sundhedshus påbegyndes april 2011. Første fase, der omfatter ombygning af 1. sal, der kan rumme praktiserende læger, andre ydere i sundhedssektoren, mødelokaler og træningsfaciliteter, forventes at stå færdig i slutningen af 2011. Region Midtjylland investerer 21 millioner kr. i første fase af byggeriet.

Norddjurs Kommune og Region Midtjylland har i fællesskab modtaget yderligere 15 mio. kr. af Indenrigs- og Sundhedsministeriet til iværksættelse af anden fase af byggeriet i Grenaa (det ansøgte beløb var 24,5 mio. kr.). Region Midtjylland og kommune er ved at planlægge denne fase, der vil omfatte lokaler til kommunen og andre ydere. I forlængelse af regionsrådets beslutning om at nedlægge friklinisk, dagkirurgi og medicinske senge på

hospitalet afsøges muligheden for at etablere lokaler i stuen frem for på 2. sal, som det i første omgang var planlagt.

Norddjurs Kommune har ansøgt om fritagelse for deponering.

Holstebro Sundheds- og akuthus:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har reserveret 85 mio. kr. til sundheds- og akuthus i Holstebro (heraf 10 mio. kr. til kompetenceløft og teknologiprojekter i Nordvestjylland). Bevillingen forudsætter, at regionen og Holstebro Kommune fremsender en fælles ansøgning med en projektbeskrivelse indenfor rammerne af 75 mio. kr. til et nybygget sundheds- og akuthus i Holstebro. Der pågår på den baggrund et samarbejde med kommunen om udformningen af denne ansøgning.

Lægehuse

Bortset fra lægehuse i Skjern-Tarm og Ringkøbing er det vurderet, at projekterne uden at de ændres væsentligt, kan afholdes inden for den bevilligede ramme.

Lægeklinik Skjern/Tarm (Ringkøbing-Skjern kommune bevillingsmodtager)

Bevillingen er 15 mio. kr., som er knap 7 mio. kr. under det ansøgte. Ringkøbing-Skjern kommune arbejder nu på en revideret projektbeskrivelse og har bedt Indenrigs- og Sundhedsministeriet om frist til 1. juni 2011.

Lægeklinik Ringkøbing

Bevillingen er 10 mio. kr., som er 2,79 mio. kr. under det ansøgte. Der indstilles derfor, at regionsrådet i 2012 reserverer 2,5 mio. kr. fra anlægsreserven til finansiering af lægeklinik i Ringkøbing. Herefter vil anlægsreserven have en saldo på 130,7 mio. kr.

Til orientering vedlægges der kopi af regionsrådsformandens brev til de kommuner, der er bevillingsmodtagere på projekterne vedrørende lægehuse.

Øvrige projekter

Der er yderligere ansøgt om midler til en række præhospital projekter, hvor enkelte nedslag i bevillingen ikke har haft store konsekvenser for projekterne, og kun har krævet mindre justeringer.

Projekt vedrørende styrket præhospital indsats i Nordvestjylland – specielt målrettet borgere på Thyholm og Jegindø

Der er givet en bevilling på 7,5 mio. kr. til et ambulanceberedskab i 12 timer 7 dage ugentligt i tidsrummet kl. 08.00 – 20.00, bemannet med ambulanceassistent og paramediciner, med henblik på styrket og hurtigere præhospital assistance til Thyholm-området. Hertil kommer, at der jf. projektansøgningen frigøres midler fra den nuværende hjemmesygeplejerskebaserede akutordning i Thyholm-området, som har været finansieret af Region Midtjylland. Udgifterne til denne ordning udgør ca. 900.000 kr. årligt. Der forventes således at være midler til at opretholde et ambulanceberedskab i 12 timer 7 dage ugentligt i mere end 1½ år, afhængigt af den aftale, som kan indgås med ambulanceentreprenøren.

Administrationen vender derfor tilbage med særskilt sag om denne løsning på regionsrådsmødet i maj måned 2011. Det indebærer bl.a., at den nuværende akutordning med hjemmesygeplejersker fra Struer Kommune formelt skal opsiges med 3 måneders varsel til ophør med udgangen af formentlig august eller september 2011, idet det vil blive

tilstræbt, at ambulanceberedskabet kan træde i funktion fra samme dato. Godkender regionsrådet denne løsning, bemyndiges Præhospitalet til at indgå den nødvendige aftale med relevant entreprenør.

First-responderordninger

Der er givet støtte til to projekter med etablering af first-responderordninger ("nødhjælpere") i henholdsvis de tre nordvestjyske kommuner (Holstebro, Struer og Lemvig) og på øerne. Region Midtjylland (Præhospitalet) har ansvaret for planlægningen og implementeringen af ordningen i samarbejde med de berørte kommuner. Første skridt bliver udarbejdelse af en tidsplan og udbetalingsplan. Kommunerne vil blive inddraget i planlægningsarbejdet. Der gøres opmærksom på, at det er stillet som betingelse for udbetalingen af det statslige tilskud, at Region Midtjylland selv afholder driftsudgifterne til ordningerne, når projektperioden ophører. Administrationen foreslår, at driften af disse ordninger kan indgå i de næste sundhedsaftaler, som skal indgås med kommunerne.

Den fremadrettede proces

Regionen og kommunerne har siden starten af marts og frem til 1. april 2011 været i dialog om projekterne, og der er indsendt accept af tilskudsbetingelser til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Den fremadrettede proces er, at regionen og kommunerne sammen tilpasser projektbeskrivelser ud fra den bevilgede ramme, og disse vil blive fremsendt til ministeriet med variation fra projekt til projekt. Regionsrådet vil blive orienteret om status på de reviderede projektbeskrivelser i efteråret 2011.

Af de til sagen hørende bilag er acceptskrivelserne tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Fælleslisten stemte imod.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg og Gert Schou var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Orienteringsbrev RR

Bevillingsmodtager

Accept øberedskab

Accept tele- og videokommunikation

Accept Struer Lægeklinik

Accept Skjern-Tarm

Accept Ringkøbing

Accept Lægeklinik Samsø

Accept Lemvig Akuthus

Accept first responder Nordvest

Accept Bøvlingbjerg

Accept ambulanceberedskab

Accept Grenaa Sundhedshus

Følgrebrev Norddjurs Kommune

Punkt 12: Opfølgning på sparekravet for 2010 på medicinområdet (tilskudsmedicin)

1-27-8-10

Resume

I forbindelse med budgetforliget for 2010 blev der vedtaget et sparekrav på 25 mio. kr. på området tilskudsmedicin. I dette dagsordenspunkt orienteres der om indsatsen og de opnåede resultater. Indsatsen i 2010 har indtil videre i alt medført bruttobesparelser for Region Midtjyllands medicinkonto vedrørende tilskudsmedicin på ca. 10 mio. kr. Da besparelserne blev realiseret sent på året, fik tiltagene kun begrænset effekt i 2010, men giver effekt i 2011. Der forventes yderligere besparelser i 2011, bl.a. som følge af en målrettet besøgsindsats i foråret 2011. I 2011 er der et sparekrav på 34 mio. kr.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

I forbindelse med budgetforliget for 2010 blev der vedtaget et sparekrav på 25 mio. kr. på området tilskudsmedicin (den medicin, der udleveres med tilskud på de private apoteker).

Den særlige indsats på medicinområdet vedrørende tilskudsmedicin har "rationel farmakoterapi" som bærende princip. Rationel farmakoterapi indebærer bl.a., at der arbejdes målrettet mod at indhente økonomiske gevinster, uden at det går ud over kvaliteten i den medicinske behandling.

I 2010 har indsatsen især haft fokus på to lægemiddelområder, hvor der findes billigere alternative lægemidler med ligeværdig effekt, og hvor der er et stort besparelspotentiale. Det drejer sig om områderne stærke smertestillende (opioiderne morfin/oxycodon) og antidepressiva (også kaldet SSRI/lykkepiller). På de to områder alene er et besparelspotentiale for Region Midtjylland på omkring 30 mio. kr. i alt, hvis de opstillede målsætninger indfries. Indsatsen er nærmere beskrevet i vedlagte notat.

Indsatsen blev i starten af 2010 gennemført som en informationsindsats i forhold til de praktiserende læger. Indsatsen blev tilrettelagt som en skriftlig orientering til hver enkelt praktiserende læge med statistiske resultater på de to indsatsområder og beregning af besparelspotentialer for den enkelte praksis. Indsatsen blev endvidere suppleret med praksisbesøg gennemført af Region Midtjyllands farmaceuter.

I løbet af sommeren 2010 blev indsatsen vedrørende stærke smertestillende lægemidler (morfin/oxycodon) drøftet i Den regionale Lægemiddelkomité. Det var tidligere blevet anført, bl.a. fra de praktiserende læger, at der på netop dette område var en afsmittende effekt i ordinationsadfærd imellem praksissektor og hospitalssektor, og at en tværsektoriel indsats derfor ville være mere effektiv. I efteråret 2010 blev sendt breve til såvel praktiserende læger som hospitaler med henstilling om, at det langt billigere morfin var 1. valg, med mindre særlige forhold talte herfor.

I januar 2011 blev der foretaget den første foreløbige måling på resultatet af indsatsen morfin/oxycodon, og målingerne viste tydelige positive resultater. Især ses en tydelig effekt fra oktober til december dvs. netop i den periode, hvor den tværregionale indsats blev iværksat.

Effekten af indsatsen er dog tydeligere for hospitalerne end for praksis. Der kan muligvis være tale om et tidsmæssigt efterslæb fra indsatsen gennemføres på hospitalerne til den slår igennem i praksis, således at effekten slår igennem i praksis senere. En senere opfølgning vil kunne afklare dette.

På trods af en effektiv indsats på det generelle niveau belyser det vedhæftede notat en meget stor variation i graden af målopfyldelse internt i de to sektorer for såvel hospitaler som praksis. Notatet viser, at det har stor betydning, at de enkelte hospitaler tager ansvar for indsatsen. Notatet viser imidlertid også, at det er af betydning, at almen praksis også tager ansvar.

Med hensyn til økonomi har den samlede indsats indtil videre medført en årlig bruttobesparelse på ca. 6 mio. kr. på områderne antidepressiva og morfin/oxycodon. Dertil lægges nogle mindre områder (især migræne og gigtbehandling), hvor der er realiseret besparelser for ca. 4 mio. kr. I alt er der realiseret bruttobesparelser for knap 10 mio. kr. på Region Midtjyllands konto for tilskudsmedicin. Hertil kommer besparelser på hospitalerne på ca. 0,5 mio. kr. og 3 mio. kr. i sparede udgifter for patienterne. Da besparelserne kom sent på året, fik de kun begrænset effekt i 2010, men får effekt i 2011, og der kan forventes yderligere besparelser i 2011.

I 2011 er der et sparekrav for Region Midtjylland på i alt 34 mio. kr. Med henblik på at implementere besparelsen er der i februar 2011 påbegyndt en målrettet besøgsindsats hos 89 praksis med det største besparelser-/forbedringspotentiale. Besøgene gennemføres af Region Midtjyllands lægemiddelkonsulenter. Indsatsen har især fokus på morfin/oxycodon, migrænemidler og antidepressiva, men også nogle andre områder medtages. Der vil løbende blive gennemført opfølgning/evaluering af indsatsen, som præsenteres for repræsentanter fra de praktiserende læger i såkaldte dialogmøder. Dialogmøderne har til formål at fremlægge resultater for indsatsen og finde løsninger, hvis der konstateres problemer med implementeringen af besparelsen. Endelig er administrationen ved at udarbejde en strategi for anvendelsen af overenskomstens § 101a. § 101a giver hjemmel til at sanktionere praktiserende læger, hvis deres ordination af lægemidler ikke skønnes økonomisk forsvarlig.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Forskningsfond for praksissektoren

1-15-1-72-13-09

Resume

For at støtte de forskningsområder, som Region Midtjylland anser som centrale for at kunne håndtere de fremtidige økonomiske og kvalitetsmæssige udfordringer på praksisområdet, foreslås det, at der oprettes en forskningsfond for praksissektoren.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at Region Midtjylland afsætter 2 mio. kr. årligt over en 5-årig periode til Forskningsfonden for praksissektoren, og

at udgifterne til Forskningsfonden finansieres over projekt- og udviklingspuljen i Afdelingen for nære sundhedstilbud. I 2011 udgør Projekt- og udviklingspuljen 8,3 mio. kr., og der er indtil videre godkendt bevillinger fra puljen på 2,36 mio. kr. Efter bevillingen til Forskningsfonden for Praksissektoren på 2 mio. kr. er der således 3,9 mio. kr. tilbage.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

For at støtte de forskningsområder, som Region Midtjylland anser som centrale for at kunne håndtere de fremtidige økonomiske og kvalitetsmæssige udfordringer på praksisområdet, foreslås det, at der oprettes en forskningsfond for praksissektoren.

Formålet med forskningsfonden skal være at støtte forskning i praksissektoren på områder, der er rammesættende for en række af regionens økonomiske og kvalitetsmæssige udfordringer.

Forskningsfonden skal fremme forskningstemaer, der bringer økonomi- og kvalitetsperspektivet i samspil, og som opfylder ambitionen om anvendt forskning på højt internationalt niveau.

En central udfordring er at kunne udvikle det sammenhængende og samarbejdende sundhedsvæsen, hvor barriererne mellem de eksisterende sektorer nedbrydes. Det er nødvendigt med et bedre indblik i praksissektoren for at kunne sikre patienten smidige overgange mellem de eksisterende sektorer og dermed et reelt sammenhængende patientforløb.

Finansiering

Region Midtjylland afsætter 2 mio. kr. årligt over en 5-årig periode til Forskningsfonden for praksissektoren.

Bevillinger tildeles på basis af konkrete projekter, der efter godkendelse i Forskningsfondens videnskabelige bedømmelsesudvalg, vurderes i Forskningsfondens strategiudvalg.

Udgifterne til Forskningsfonden finansieres over projekt- og udviklingspuljen i Afdelingen for nære sundhedstilbud.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forskningsfond for praksissektoren

Punkt 14: Regnskab og afrapportering vedrørende regionsrådsmedlemmers deltagelse i studierejse til Holland

1-30-72-69-10

Resume

Fire regionsrådsmedlemmer deltog som medlemmer af Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalg for almen praksis og Samarbejdsudvalg for almen praksis i en studierejse til Holland i perioden 26. – 28. oktober 2010. Formålet med studieturen var at få inspiration til udvikling af almen praksis i Region Midtjylland.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at regnskabet for regionsrådsmedlemmernes deltagelse i studierejse til Holland 26. – 28. oktober 2010 godkendes, og

at rapporten fra studieturen tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

En delegation af Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalg (KEU) for almen praksis og Samarbejdsudvalg (SU) for almen praksis var i perioden 26. – 28. oktober 2010 på studierejse til Holland. KEU/SU er sammensat af 4 regionsrådsmedlemmer, 2 repræsentanter fra kommunerne samt 6 medlemmer af praksisudvalget i Region Midtjylland.

Regionsrådet skal i henhold til sit vederlagsregulativ forhåndsgodkende regionsrådsmedlemmers deltagelse i studierejser og efterfølgende have forelagt et regnskab for studierejsen til godkendelse. Regionsrådet godkendte studierejsen på sit møde den 25. august 2010.

Formålet med studierejsen var at få inspiration til udvikling af almen praksis i Region Midtjylland. Tilrettelæggelsen af almen praksis i Holland er anderledes end i Danmark med væsentligt flere tilmeldte borgere pr. læge og dele af praksisopgaverne, som løses af almen praksis i Danmark, udføres i Holland af andre sundhedsprofessionelle.

Der er udarbejdet en rapport for turen, der vedlægges som bilag. Rapportens bilag 2 indeholder et samlet regnskab for studierejsen. Udgifterne til regionsrådsmedlemmernes deltagelse i studierejsen udgjorde i alt 36.238 kr. Heraf rejseudgifter (hotel og lokal transport) 33.224 kr. og forplejning, repræsentation mv. 2.148 kr. Udgifterne er afholdt af Kvalitets- og Efteruddannelsesudvalgets overenskomststafsatte midler.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Rapport studietur Holland - oktober 2010

Punkt 15: Revideret organisation og kommissorium for Den Regionale Lægemedelkomite

1-01-72-19-11

Resume

Den Regionale Lægemedelkomite har evalueret organisationen og drøftet muligheder for at effektivisere arbejdet på lægemiddelområdet. På baggrund heraf foreslås en fremtidig organisering, der baserer sig på én fælles tværgående lægemiddelkomite med tilhørende specialistgrupper. De nuværende lægemiddelkomiteer for henholdsvis primærsektoren og hospitalerne nedlægges. Ansvar for implementering af lægemiddelkomiteens anbefalinger placeres hos de enkelte hospitalsledelser samt i administrationen, som eventuelt kan organisere opfølgingsarbejdet i en lokal implementeringsgruppe.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at det reviderede forslag til organisation og kommissorium for Den Regionale Lægemedelkomite godkendes.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionsrådet har tidligere (12. marts 2008) vedtaget organisation og kommissorium for lægemiddelkomiteen i Region Midtjylland. Lægemedelkomiteen har med udgangspunkt heri haft til opgave at træffe strategiske beslutninger på lægemiddelområdet i Region Midtjylland med henblik på at sikre ensartet, optimal og patientsikkerhedsmæssig forsvarlig brug af lægemidler på hospitaler og i praksissektoren. Under den regionale lægemiddelkomite blev der etableret hospitalernes lægemiddelkomite på tværs af hospitalsenhederne samt primærsektorens lægemiddelkomite, som hver har haft til opgave at koordinere indsatsen på de 2 områder. Endelig blev der nedsat et antal specialistgrupper, som har stået for at udarbejde forslag til rekommandationer på udvalgte områder.

Lægemedelorganisationen har efterfølgende fungeret i denne struktur og iværksat en række initiativer, herunder bl.a. udarbejdelse af en fælles rekommandationsliste incl. basisliste for primærsektoren. Rekommandationslisten blev godkendt ultimo 2009 og giver vejledning i valg af præparater til en ukompliceret patient ved nyordination, og hvor substitution er relevant.

På et senere møde vil en egentlig årsrapport fra Lægemedelkomiteens arbejde blive forelagt.

I løbet af 2010 har Lægemedelkomiteen evalueret organisationen og drøftet muligheder for at effektivisere arbejdet på lægemiddelområdet. Der har i den forbindelse bl.a. været afholdt en temadag for lægemiddelkomiteerne, hvor der har været generel enighed om, at arbejdet fremover bør organiseres i én fælles lægemiddelkomite. Det vurderes således, at én samlet lægemiddelkomite bedre vil kunne understøtte de overordnede målsætninger om bl.a. ensartet brug af lægemidler i hele sundhedssektoren, ligesom komiteen vil kunne understøtte det landspolitiske arbejde på lægemiddelområdet, herunder anbefalinger fra Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) samt Danske Regioners nye lægemiddelpolitik.

På baggrund heraf har Den Regionale Lægemiddelkomite på efterfølgende møder udarbejdet vedlagte forslag til fremtidig organisering, der baserer sig på én fælles tværgående lægemiddelkomite med tilhørende specialistgrupper. De nuværende lægemiddelkomiteer for henholdsvis primærsektoren og for hospitalerne nedlægges. Ansvar for implementering af lægemiddelkomiteens anbefalinger placeres hos de enkelte hospitalsledelser samt i administrationen, som eventuelt kan organisere opfølgingsarbejdet i en lokal implementeringsgruppe.

I vedlagte udkast til kommissorium er der fastlagt en overordnet målsætning og opgaver for lægemiddelkomiteens fremtidige arbejde, herunder:

- Fælles regionale retningslinjer
- "Det vågne øje" - monitorering af medicinforbruget i regionen
- Rådgivning og formidling
- Øvrige konkrete indsatser, eksempelvis vedrørende patienter, der bruger mange slags medicin (polyfarmaci).

Der er endvidere i kommissoriet foreslået en sammensætning af lægemiddelkomiteen, hvor der er færre hospitalsledelsesrepræsentanter og flere kliniske repræsentanter end i den nuværende lægemiddelkomite.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Udkast til kommissorium for Lægemiddelkomite i Region Midtjylland

Punkt 16: Overenskomst på fodterapiområdet

1-53-2-11

Resume

Ved aftale af 24. januar 2011 er der opnået enighed mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter om en ny overenskomst for fodterapiområdet. Den forventes at træde i kraft 1. juni 2011. Der er hermed udsigt til afslutning af en periode på næsten 6 år uden overenskomst, og der er skabt grundlag for en forbedret indsats overfor borgere med behov for fodterapeutisk behandling.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at regionsrådet udpeger to medlemmer til Samarbejdsudvalg for Fodterapi,

at administrationen tager initiativ til snarest at udvide antallet af fodterapeuter i Hedensted og Herning kommuner med 1 hvert sted og 2 i Ikast-Brande kommune, og

at administrationen udarbejder en plan for tilrettelæggelsen af den fremtidige fodterapeutiske betjening i regionen.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Efter en periode på 6 år uden overenskomst er der nu indgået aftale om overenskomst mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og Foreningen af Statsautoriserede Fodterapeuter (LasF). Den nye overenskomst skal træde i kraft 1. juni 2011. Overenskomsten har været til afstemning blandt fodterapeuterne, som med stort flertal har sagt ja til overenskomsten. Endelig vedtagelse afventer godkendelse i Regionernes Lønnings og Takstnævn. Det forventes at ske meget snart.

Overenskomsten

Med en ny overenskomstaftale er der skabt grundlag for en forbedret indsats overfor borgere med behov for fodterapeutisk behandling. Overenskomsten fastlægger rammer og vilkår for fodterapeuternes behandling samt fastsætter de øvrige vilkår for samarbejdet mellem regioner og fodterapeuter.

I aftalen er der sat fokus på kvalitet og forebyggelse i tilbuddet. Der er således aftalt en helt ny behandlingsstruktur, og området moderniseres endvidere via nye krav til it. Aftalen er målrettet en stor gruppe af kroniske patienter med blandt andet leddegigt og diabetes. Tilbuddet til diabetespatienterne bliver differentieret efter den enkelte patients individuelle risiko for at udvikle fodsår.

Der kan efter overenskomsten ydes fodterapeutisk behandling til følgende 4 patientgrupper, som efter lægehenvi- sning har fået konstateret behov for fodterapeutisk behandling:

- patienter med diabetes
- patienter med nedgroede tånegle
- patienter arvæv efter strålebehandling
- patienter med svær leddegigt

For diabetespatienter er det aftalt, at der udføres en årlig fodstatus med risikovurdering, der danner grundlag for fremadrettet behovsafstemt behandling. Der skal ske en tilbagemelding til patientens praktiserende læge.

Økonomien

En af de store udfordringer i forbindelse med forhandlingerne har været økonomien. Aftalen indeholder et økonomiloft. Hvis loftet overskrides, vil der ske nedsættelse af honorarerne. Aftalen giver således regionerne budgetsikkerhed, idet der dog skal peges på, at rammen er fastsat på landsplan og derfor ikke nødvendigvis indeholder en garanti for udgiftsudviklingen i den enkelte region.

Økonomiloftet er aftalt til 140 mio. kr. årligt på landsplan opgjort i faste priser. Loftet rummer plads til en stigning i udgifterne på landsplan på op til ca. 40-45 mio. kr. i forhold til regionernes udgifter i 2009 (som udgjorde 95 mio. kr.). For Region Midtjyllands vedkommende kan der forventes en udgiftsstigning i 2011 (7 måneders effekt) på 4-6 mio. kr. Det vurderes på baggrund af de foreliggende estimater af udgiftsudviklingen i 2011 på Primær Sundheds område, at merudgifterne til fodterapi i 2011 forventes at kunne rummes indenfor budgettet. Som følge af den betydelige usikkerhed om udgiftsudviklingen på fodterapiområdet i forbindelse med ikrafttræden af ny overenskomst, vil området blive fulgt tæt i forbindelse med kommende økonomirapporter. På baggrund af erfaringerne fra 2011 vurderes det, hvordan merudgifterne i 2012 håndteres.

Samarbejdsudvalg

Der skal oprettes et samarbejdsudvalg i hver region. Samarbejdsudvalget består af 4 medlemmer. To medlemmer udpeges af regionsrådet og to medlemmer udpeges af LasF.

Samarbejdsudvalget er i henhold til overenskomsten tillagt en række opgaver og beføjelser. Herunder behandling af sager vedrørende praksisplanlægning, nynedsættelser, indskrænkninger og sager i øvrigt vedrørende overenskomstens forståelse og gennemførelse.

Regionsrådet skal udpege to medlemmer til det kommende samarbejdsudvalg for fodterapi.

Kapaciteten

I den lange periode uden overenskomst har området været administreret i henhold til Bekendtgørelse om tilskud til fodbehandling i praksissektoren udstedt af Indenrigs- og Sundhedsministeren. På grund af konflikten har kapaciteten på området været styret restriktivt, og kapaciteten i form af fodterapeuter med ydernummer har været stort set uændret. Der er aktuelt 136 fodterapeuter med ydernummer i Region Midtjylland. Fordelingen på kommuner fremgår af vedlagte oversigt.

Det vurderes, at der er behov for snarest at udvide kapaciteten. I enkelte af regionens kommuner er den aktuelle kapacitet, opgjort som antal fodterapeuter med ydernummer pr. indbygger, væsentlig under gennemsnittet for regionen som helhed. Det anbefales, at der her og nu tages initiativ til at udvide kapaciteten i Hedensted og Herning kommuner med 1 fodterapeut og i Ikast-Brande kommune med 2 fodterapeuter. Udvidelsen gennemføres enten ved tilladelse til ansættelse af behandlende medhjælpere hos eksisterende fodterapeuter med ydernummer eller ved tildeling af ydernumre efter opslag.

26 fodterapeuter i regionen opsagde deres ydernumre i foråret 2010. På baggrund af opslag af ydernumre før sommerferien 2010 blev der indgået aftale med 6 nye fodterapeuter om ydernummer. Uopfordrede ansøgninger fra fodterapeuter, der ønsker ydernummer, afvises aktuelt under henvisning til, at der forventes at træde en ny overenskomst i kraft pr. 1. juni 2011. Det oplyses, at regionen i forbindelse med overenskomstens ikrafttræden foretager en vurdering af den fodterapeutiske kapacitet i regionen. Såfremt der i forlængelse heraf bliver truffet beslutning om udvidelse af antallet af fodterapeuter med ydernummer, forventes det, at ydernumrene vil blive besat efter opslag.

Det er aftalt i forbindelse med overenskomstforhandlingen, at antallet af ydernumre på landsplan som minimum bliver på 1050 ydernumre, som var antallet inden konflikten. Ansatte fodterapeuter skal dog tælle med i opgørelsen af kapaciteten. Beslutningskompetencen om kapacitetsstyringen og praksisplanlægningen placeres hos de enkelte regioner på samme måde som på de øvrige praksisområder.

Under forudsætning af, at overenskomsten endeligt tiltrædes og træder i kraft 1. juni 2011, påbegyndes snarest en egentlig planlægning af fodterapiområdet i henhold til den nye overenskomst. I den forbindelse skal der ske en vurdering af den samlede kapacitet inklusiv behandlende medhjælpere som foreskrevet i overenskomstaftalen, og der udarbejdes forslag til den fremtidige kapacitet til forelæggelse for regionsrådet. Det forventes forelagt for regionsrådet på mødet i august 2011.

Beslutning

Regionsrådet vedtog,

at Leif Lund og Michael Thomsen udpeges som medlemmer til Samarbejdsudvalg for Fodterapi,

at administrationen tager initiativ til snarest at udvide antallet af fodterapeuter i Hedensted og Herning kommuner med 1 hvert sted og 2 i Ikast-Brande kommune, og

at administrationen udarbejder en plan for tilrettelæggelsen af den fremtidige fodterapeutiske betjening i regionen.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Fodterapiydernumre kommunefordelt marts 2011

Punkt 17: Årsberetning 2010 Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond

1-01-72-103-09

Resume

I henhold til beslutning på regionsrådsmødet den 21. maj 2008 er der udarbejdet en årsberetning, som beskriver Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfonds virksomhed i 2010.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at årsberetningen tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionsrådet besluttede ved mødet den 21. maj 2008, at der en gang årligt skal udarbejdes en beretning til regionsrådet om Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfonds virksomhed.

Forskningsfondens formål er, gennem økonomisk støtte til forskning, at bidrage til, at sundhedsområdet i Region Midtjylland udvikles på et højt internationalt niveau.

Forskningsfondens virksomhed retter sig imod forskning, der har udgangspunkt i sundhedsområdet i Region Midtjylland, og som gennemføres på eller i samarbejde med et eller flere af Region Midtjyllands somatiske hospitaler.

Ved prioritering af ansøgninger om forskningsstøtte indgår altid en vurdering af forskningsprojekternes videnskabelige kvalitet, deres relevans for sundhedsområdet i Region Midtjylland samt forskningsprojekternes mulighed for at blive gennemført.

I 2010 var Forskningsfondens budget på 20,7 mio. kr. Forskningsfonden har i 2010 haft nettoudgifter på 18,3 mio. kr., som er fordelt til forskellige forskningsprojekter, der er nærmere beskrevet i vedlagte årsberetning. Mindreforbruget på 2,4 mio. kr. i 2010 forventes overført til budgettet for 2011.

Det til sagen hørende bilag er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Punkt 18: § 3-aftale om røde bade

1-31-72-50-07

Resume

I forbindelse med vedtagelse af budget 2011 besluttede regionsrådet at opsigte en række § 3- og rammeaftaler, som havde været gældende for de praktiserende speciallæger.

En af de aftaler, det blev besluttet at opsigte, var rammeaftale om røde bade, som tidligere Ringkøbing Amt indgik med de praktiserende dermatologer Kaaber og Otkjær i Herning.

De praktiserende dermatologer i Herning har ønsket at genforhandle aftalen for fortsat at kunne tilbyde behandlingen, således at de ikke behøver at henvise patienter til røde bade på Dermatologisk Afdeling, Århus Sygehus, eller til Regionshospitalet Viborg, hvor kapaciteten er begrænset.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der indgås en ny § 3-aftale om røde bade med dermatologerne i Herning, hvor antallet af behandlinger begrænses til ca. 350 årligt, og honoraret pr. bad aftales til 800 kr.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedr. primær sundhed og kommunesamarbejde har på sit møde 5. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

I forbindelse med vedtagelse af budget 2011 besluttede regionsrådet at opsigte en række § 3- og rammeaftaler, som havde været gældende for de praktiserende speciallæger.

En af de aftaler, det blev besluttet at opsigte, var rammeaftale om røde bade, som Ringkøbing Amt indgik med de praktiserende dermatologer Kaaber og Otkjær i Herning. Speciallæge Morten Østerballe har for nyligt overtaget Kaabers andel af den pågældende dermatologiske speciallægepraksis.

”Røde bade” er kaliumpermanganatbade til patienter med væskende hudforandringer, inficeret hud og svær hudkløe, og behandlingen har været anvendt i ca. 100 år inden for dermatologien.

Behandlingen tilbydes i dag på Dermatologisk Afdeling, Århus Sygehus, og på Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Viborg. Røde bade bruges på hospitalerne til svære patienter, der har været hos praktiserende dermatolog først og derfra er viderehenvist, og fra Dermatologisk Afdeling S, Århus Sygehus, er det oplyst, at afdelingen anvender behandlingen dagligt, men at der er begrænset kapacitet i afdelingens badeafsnit. På Regionshospitalet Viborg er den eksisterende kapacitet også fuldt udnyttet.

Dermatologerne i Herning har ønsket at genforhandle aftalen for fortsat at kunne tilbyde behandlingen til patienter fra den vestlige del af regionen, således at de ikke behøver at henvise patienterne til behandling på en af de to hospitalsafdelinger, hvor kapaciteten er begrænset.

Administrationen har haft en drøftelse med Otkjær og Østerballe om vilkårene i den hidtidige aftale på området. Dermatologerne i Herning vurderer, at det er realistisk at indskrænke antallet af behandlinger pr. patient, således at det kun er de mest nødvendige behandlinger, der gennemføres i klinikken, og det foreslås på den baggrund, at Otkjær og Østerballe fremover får tilladelse til at behandle ca. 100 patienter om året med i gennemsnit 3,5 bade pr. patient, svarende til i alt 350 behandlinger pr. år.

Honoraret pr. bad dækker bl.a. udgifter til selve kaliumpermanganatbadet, en forholdsvis dyr hormoncreme, som patienten smøres ind i før badet, sygeplejerskeløn samt diverse øvrige klinikudgifter. I drøftelserne med speciallægerne om vilkårene for aftalen er det vurderet, at en omkostningsmæssig honorarfastsættelse vil give

mulighed for at nedsætte honoraret fra de i overenskomstens rammeaftale angivne 1.023 kr. pr. bad til 800 kr. pr. bad.

Nedenstående tabel viser forbruget af røde bade hos dermatologerne i Herning og den fremtidige udgift, hvis aftalen indgås.

	2009	2010	Fremover
Antal bade	516	629	350
Antal patienter	104	108	100
Pris pr. bad	1.023	1.023	800
Honorarer i alt	527.786	651.325	280.000

Administrationen vurderer på denne baggrund, at den besparelse, som er vedtaget i budgettet, kan opnås ved at indgå en ny aftale med dermatologerne i Herning, hvor det samlede antal behandlinger begrænses til ca. 350 pr. år og taksten nedsættes til 800 kr. pr. bad.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 19: Godkendelse af den opdaterede psykiatriplan for Region Midtjylland

1-30-74-13-10

Resume

Siden vedtagelsen af Region Midtjyllands psykiatriplan den 16. april 2008 er der sket væsentlige ændringer på psykiatriområdet. Med udgangspunkt heri vedtog regionsrådet den 21. april 2010, at psykiatriplanen skulle opdateres inden udgangen af 2010. Efterfølgende godkendte regionsrådet den 15. december 2010, at behandlingen af den opdaterede psykiatriplan blev udsat til foråret 2011.

Psykiatriplanen er opdateret med udgangspunkt i blandt andet ny lovgivning og organisering på psykiatriområdet siden 2008. Samtidig er der lavet en opdatering af anbefalingerne i psykiatriplanen, da flere anbefalinger er realiserede, mens andre ikke er aktuelle længere grundet nye tiltag på området.

Der forventes udarbejdet en ny psykiatriplan for perioden 2012-2016 i 2012.

Indstilling Forretningsudvalget indstiller,

at den opdaterede psykiatriplan for Region Midtjylland godkendes, og

at den reviderede psykiatriplan sendes til regionens samarbejdspartnere på området med en orientering om, at der er tale om en justering og opdatering af den eksisterende plan, og at en egentlig ny psykiatriplan forventes sendt i høring blandt samarbejdspartnere ultimo 2012.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatri- og socialområdet har på sit møde den 6. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling om godkende den reviderede psykiatriplan.

Herudover anbefalede udvalget, at den reviderede psykiatriplan sendes til regionens samarbejdspartnere på området med en orientering om, at der er tale om en justering og opdatering af den eksisterende plan, og at en egentlig ny psykiatriplan forventes sendt i høring blandt samarbejdspartnere ultimo 2012.

Siden vedtagelsen af Region Midtjyllands psykiatriplan den 16. april 2008 er der sket væsentlige ændringer på psykiatriområdet. Med udgangspunkt heri vedtog regionsrådet den 21. april 2010, at psykiatriplanen skulle opdateres inden udgangen af 2010.

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatri- og socialområdet har været inddraget under processen og har den 7. oktober 2010 drøftet det første udkast til den opdaterede psykiatriplan. Det rådgivende udvalgs respons er efterfølgende søgt indarbejdet i den opdaterede psykiatriplan. Samtidig med behandling af det første udkast til den opdaterede psykiatriplan blev koordinering af psykiatriplanen med følgende rapporter drøftet:

- Det midlertidige udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik's rapport "Redegørelse vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik".
- Danske Regioners rapport "Retspsykiatri - kvalitet og sikkerhed".

Idet der først forventedes en afklaring på udredningerne i starten af 2011, godkendte regionsrådet den 15. december 2010, at behandlingen af den opdaterede psykiatriplan for Region Midtjylland blev udsat til 2011.

Den opdaterede psykiatriplan for Region Midtjylland

Psykiatriplanens overordnede principper, hensigter og struktur fra 2008 er stadig gældende.

Der er imidlertid foretaget en gennemskrivning af psykiatriplanen fra 2008, så blandt andet ny lovgivning og organisering på området er indarbejdet i den opdaterede psykiatriplan, mens allerede realiserede anbefalinger og tiltag er taget ud af planen.

I henhold til ovenstående er den opdaterede psykiatriplan blandt andet ændret med udgangspunkt i følgende tiltag og ændringer på psykiatriområdet:

- Ny organisering i Region Midtjylland fra 2009.
- Regeringens handleplan for psykiatri fra 2009.
- Danske Regioners strategi "En psykiatri i verdensklasse - regionernes visioner for fremtidens psykiatri" fra 2009.
- Ny lovgivning om blandt andet udvidet behandlingsret i voksenpsykiatrien fra 2010.
- Ny organisering af behandlingen i hovedfunktioner, regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner med sundhedsstyrelsens specialeudmelding fra 2010.
- Danske Regioners rapport "Retspsykiatri - kvalitet og sikkerhed" fra 2011.

Til forskel fra den første udgave af psykiatriplanen afdækker den opdaterede psykiatriplan ikke regionens leverandøropgave på det socialpsykiatriske område. Dette skyldes blandt andet, at regionsrådet i 2009 godkendte "Strategi for udvikling af det socialt drevne område", som klarlægger, hvordan Region Midtjylland organiserer og kvalificerer regionens arbejde på det specialiserede socialområde. Samtidig giver "Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område" Region Midtjylland mulighed for at fremhæve kvaliteten på det sociale område.

Ændringerne på psykiatriområdet og realiseringen af anbefalinger siden vedtagelse af psykiatriplanen i 2008 har i opdateringen af psykiatriplanen medført, at flere afsnit er reviderede, nogle afsnit er taget ud, mens enkelte nye afsnit er skrevet til i den opdaterede psykiatriplan.

Ændringer i psykiatriplanens anbefalinger

Der er foretaget en grundig gennemgang af anbefalingerne i psykiatriplanen godkendt i regionsrådet i 2008.

Følgende anbefalinger fra psykiatriplanen vedtaget i 2008 er ikke indbefattet i den opdaterede psykiatriplan:

- Anbefalinger, som er realiserede efter vedtagelse af psykiatriplanen i 2008.
- Anbefalinger, som ikke længere er aktuelle grundet nye tiltag på psykiatriområdet.
- Anbefalinger, som bærer præg af værende konstante fokus- og indsatsområder. Fokus- og indsatsområderne er imidlertid skrevet ind som generel tekst i den opdaterede psykiatriplan.

Den opdaterede psykiatriplans nye tiltag og indsatsområder har medført enkelte nye anbefalinger.

Den opdaterede psykiatriplan indeholder samlet set 42 anbefalinger til indsatser inden for psykiatrien i Region Midtjylland. Efter godkendelse af den opdaterede psykiatriplan vil der blive tilføjet et forord på den første side.

Der forventes udarbejdet en ny psykiatriplan for perioden 2012-2016 i 2012.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Opdateret psykiatriplan RR 27 april 2011

Punkt 20: Redegørelse fra udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik

1-01-74-5-10

Resume

Det af regionsrådet nedsatte udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik, der har virket i perioden 1. maj 2010 - 28. februar 2011, har afsluttet sit arbejde med en redegørelse til regionsrådet. Redegørelsen blev præsenteret på regionsrådets temamøde den 21. marts 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at redegørelsen fra udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik tages til efterretning, idet udvalgets anbefalinger indgår i regionsrådets videre arbejde.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet nedsatte på sit møde den 20. januar 2010 et udvalg vedrørende samarbejde mellem psykiatri og somatik. Udvalget har virket i perioden 1. maj 2010 - 28. februar 2011.

Udvalget har i sit arbejde fokuseret på følgende temaer:

- Overdødelighed
- Samarbejdsrelationer og samarbejdsstrukturer
- Kompetenceudvikling
- Forløbsprogrammer

Udvalget har i henhold til kommissoriet for udvalgets virksomhed afsluttet sit arbejde med udarbejdelsen af en redegørelse vedrørende samarbejdet mellem psykiatri og somatik, der herved forelægges. Redegørelsen blev præsenteret på regionsrådets temamøde den 21. marts 2011.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Godkendt Redegørelse 4. marts 2011

Punkt 21: Redegørelse fra udvalg vedrørende sammenhængende patientforløb

1-00-7-10

Resume

Det af regionsrådet nedsatte udvalg vedrørende sammenhængende patientforløb, der har virket i perioden 1. marts 2010 - 28. februar 2011, har afsluttet sit arbejde med en redegørelse til regionsrådet. Redegørelsen blev præsenteret på regionsrådets temamøde den 21. marts 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at redegørelsen fra udvalget vedrørende sammenhængende patientforløb tages til efterretning, idet udvalgets anbefalinger indgår i regionsrådets videre arbejde.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet nedsatte på sit møde den 20. januar 2010 et udvalg vedrørende sammenhængende patientforløb. Udvalget har virket i perioden 1. marts 2010 - 28. februar 2011.

Udvalgets formål har været at sætte fokus på, hvordan der skabes et mere sammenhængende - og veltilrettelagt - patientforløb til gavn for patienten. Udvalget har i sit arbejde overvejende beskæftiget sig med udfordringer i forhold til patientforløb, der går på tværs af sektorer.

Med afsæt i udvalgets arbejde peger udvalget i sin redegørelse på konkrete anbefalinger indenfor følgende indsatsområder:

- Styrket elektronisk kommunikation og dataudveksling
- Udvikling af nye samarbejdsformer mellem region og kommuner
- Den praktiserende læge som patientens proaktive tovholder
- Implementering af Den Danske Kvalitetsmodel
- Inddragelse af patientperspektivet
- Øget samarbejde om sammenhængende patientforløb for patienter med samtidig psykiatrisk og somatisk sygdom

Udvalgets redegørelse vedrørende sammenhængende patientforløb, der blev præsenteret på regionsrådets temamøde den 21. marts 2011, forelægges herved.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Redegørelse fra udvalget vedrørende sammenhængende patientforløb

Punkt 22: Godkendelse af strategi for jordforureningsområdet for 2011

1-30-76-7-07

Resume

Regionsrådet udarbejder en årlig indberetning til Miljøministeriet om planlagte indsatser på jordforureningsområdet og om gennemførte aktiviteter i det forgangne år. Overskrifterne på de strategiske indsatser i 2011 er: Afslutning af den systematiske kortlægning af forurenede grunde og udvikling af viden og faglig ekspertise af hensyn til økonomi og miljø.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at strategi for jordforureningsområdet for 2011 indbefattende indberetning om jordforurening 2010 godkendes.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Region Midtjyllands hovedopgave på jordforureningsområdet er at forhindre, at menneskers sundhed i boliger og børneinstitutioner trues af jordforurening samt at sikre rent drikkevand. Ifølge Lov om forurenede jord skal regionsrådet udarbejde en årlig indberetning til det af Miljøministeren nedsatte Depotråd. Indberetningen skal omfatte en strategi for de planlagte indsatser på jordforureningsområdet i indeværende år og en redegørelse for de gennemførte aktiviteter i det forgangne år. Udkast til indberetning (redegørelse og strategi), oversigt over planlagte aktiviteter i 2011 og et flowdiagram, der viser sagsgangen fra kortlægning til afværgeforanstaltning, vedlægges som bilag.

Strategiske tiltag i 2011

Overskrifterne på de strategiske indsatser i 2011 er: Afslutning af den systematiske kortlægning af forurenede grunde og udvikling af viden og faglig ekspertise af hensyn til økonomi og miljø.

Afslutning af V1-kortlægning - vished for grundejerne

Den systematiske kortlægning af forurenede grunde afsluttes i 2011. Dermed har alle regionens grundejere vished om forureningsstatus for deres ejendom.

Udvikling af viden og faglig ekspertise - fremtidens indsats udvikles i dag

Region Midtjylland vil i 2011 deltage i flere udviklingsprojekter. Dette giver tætte relationer til private og offentlige samarbejdspartnere, og projekterne fører til nye og mere omkostningseffektive løsninger til gavn for jord- og vandmiljøet.

Strategien er retningsgivende for Region Midtjyllands handlingsplan for 2011.

Handlingsplan 2011

V1-kortlægningsarbejdet – kortlægningen af muligt forurenede grunde – har høj prioritet, og regionen vil i 2011 træffe afgørelse om eventuel kortlægning af 1.300 lokaliteter. Den systematiske V1-kortlægning afsluttes ved udgangen af 2011.

Regionen udfører boligundersøgelser ud fra anmodninger fra boligejere. En undersøgelse skal afsluttes inden for 1 år. For at opnå omkostningseffektivitet samles undersøgelserne i puljer på ca. 15, og der budgetteres med 60 boligundersøgelser i 2011. Hovedparten gennemføres af regionens ansatte og med regionens borerig.

Der er planlagt 13 afværgeprojekter, som påbegyndes eller videreføres til 2011. Region Midtjylland arbejder på så vidt muligt at gennemføre en komplet oprensning ved afværgeprojekter, hvor restforureninger alternativt vil føre til løbende monitorering og afværgetiltag. Komplet oprensning mindsker risikoen for, at regionen i fremtiden får behov for at allokere størstedelen af områdets budget til drift af afværgeanlæg og monitorering.

Region Midtjylland har i en årrække kontrolleret og afværget 7 ”store forureninger.” En ”stor forurening” defineres ved, at den samlede afværgeindsats forventes at koste mere end 10 mio. kr. Indsatsen fortsættes i 2011, og køreplanen for regionens indsats ved Høfde 42 følges.

Region Midtjylland vil fortsat yde service på et højt niveau til borgere og andre interessenter på jordforureningsområdet. I 2011 forventes det, at ca. 30.000 attester på ejendomme vil blive indhentet via regionens hjemmeside.

Region Midtjylland vil i 2011 deltage i en række udviklingsprojekter. Regionen har opnået støtte fra EU og Miljøstyrelsen til demonstrationsprojektet NorthPestClean, som gennemføres af regionen i perioden 2010-2013. Projektet skal resultere i et forbedret beslutningsgrundlag for regionens fremtidige indsats ved Høfde 42.

Region Midtjylland vil i 2011 fortsat have et effektivt og tillidsfuldt samarbejde med kommunerne og Naturstyrelsen. Region Midtjylland vil arbejde for, at det tætte samarbejde på jordforureningsområdet udvikles og udvides til at omfatte grundvandsområdet. Det kræver, at regionen deltager aktivt i grundvandsfora og koordinerer kortlægnings- og undersøgelsesindsatsen med kommunernes indsatsplaner.

For at kunne agere effektivt og med høj kvalitet i ydelserne er Region Midtjylland afhængig af, at der er styr på de store mængder data. Der er ca. 25.000 grunde i regionens jordforureningsdatabase (JAR). Der vil også i 2011 være fokus på systemintegration og deraf afledte effektiviseringsgevinster. Herunder arbejdes videre med integration mellem JAR og DKjord, således at regionen kan levere og hente data fra den nye fælles nationale database.

Indsatsen i 2010

Om indsatsen i 2010 kan opsummeres, at der er udarbejdet ca. 710 historiske redegørelser, og alle historiske redegørelser til den systematiske kortlægning af muligt forurenede grunde er herefter indsamlet. Efter anmodning fra ejere af kortlagte grunde er der gennemført 80 indledende undersøgelser for at afklare, om grundene er forurenede. Der er endvidere gennemført 65 indledende undersøgelser med henblik på at sikre værdifuldt grundvand.

På 96 lokaliteter er der udført videregående undersøgelser, og der er iværksat afværgeprojekter på 27 lokaliteter.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Udkast til indberetning om jordforurening 2010 uden billeder

Bilag 2 Liste over planlagte aktiviteter på jordforureningsområdet i 2011

Oversigt, der viser sagsgangen fra kortlægning til afværge

Punkt 23: Godkendelse af samarbejdsaftaler med Győr-Moson-Sopron Amt og Bács-Kiskún Amt samt Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét i Ungarn

1-15-2-76-6-07

Resume

Direktionen indstiller, at regionsrådet fornyer samarbejdsaftalerne med henholdsvis Bács-Kiskun Amt, Győr-Moson-Sopron Amt samt Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét i Ungarn. Samarbejdsaftalerne med de to ungarske amter foreslås gjort tidsubestemte, men således at de kan opsiges med 1 års varsel. Samarbejdsaftalen med Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét i Ungarn, der foreslås at være afgrænset til to år, indbefatter et tilskud på 150.000 kr. om året i 2011 og 2012.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at samarbejdsaftale mellem Győr-Moson-Sopron Amt og Region Midtjylland godkendes,

at samarbejdsaftale mellem Bács-Kiskun Amt og Region Midtjylland godkendes,

at samarbejdsaftale mellem Det Danske Kulturinstitut og Region Midtjylland godkendes, idet det generelt forudsættes, at der sker en fornyet politisk stillingtagen til alle internationale samarbejdsaftaler i hver valgperiode, og

at der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling bevilges 150.000 kr. om året i 2011 og 2012 til Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét, Ungarn.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 anbefalet direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Viborg Amt og senere Region Midtjylland har siden 1991 haft en samarbejdsaftale med Bács-Kiskun Amt i Ungarn. Aftalen er siden 1991 blevet fornyet hvert andet år. Den nuværende aftale udløber den 16. april 2011.

Århus Amt og senere Region Midtjylland har siden 1998 haft en samarbejdsaftale med Győr-Moson-Sopron Amt i Ungarn. Aftalen er siden 1998 blevet fornyet hvert andet eller hvert tredje år. Den seneste aftale udløb den 31. august 2010. Siden aftalens udløb har der på embedsmandsplan i Győr-Moson-Sopron Amt og Region Midtjylland været drøftelser om en ny aftale.

Region Midtjylland har i enighed med Győr-Moson-Sopron Amt afventet, at samarbejdsaftalen mellem Bács-Kiskun Amt og Region Midtjylland udløber den 16. april 2011. Nye samarbejdsaftaler med henholdsvis Bács-Kiskun Amt og Győr-Moson-Sopron Amt kan dermed indgås på samme tid og få enslydende indhold.

Forslagene til nye aftaler fokuserer på 5 punkter. Disse er: Styrkelse af den europæiske integrationsproces, styrkelse af erhvervsudviklingen i henholdsvis Bács-Kiskun Amt, Győr-Moson-Sopron Amt og Region Midtjylland, arbejde for tiltag på energi- og miljøområdet, udbygelse af det regionale og kommunale samarbejde samt samarbejde inden for sundhedsområdet og kulturområdet.

Begge aftaler foreslås gjort tidsbestemte, men der vil foregå løbende evaluering og vurdering af samarbejdets udvikling, og aftalerne kan fra begge sider opsiges med 1 års varsel.

Siden 2007 har der været arbejdet på at iværksætte projekter inden for energioptimering af offentlige bygninger i begge amter. Både Teknologisk Institut og et privat konsulentfirma har været involveret i at udarbejde en manual, som nu danner grundlag for det videre arbejde i de to amter.

På nuværende tidspunkt er der forventning om, at der etableres projekter inden for sygehusrenovering i både Kecskemét og Győr, hvor der bliver mulighed for at inddrage midtjysk viden og knowhow. En delegation fra de to amter, bestående af politikere og bygningsfolk, besøgte i 2010 Regionshospitalet Horsens og Det Nye Universitetshospital for at få inspiration til det videre arbejde.

Et andet samarbejdsfelt de senere år har været rehabiliteringsområdet. Som følge af Ungarns EU-medlemskab, som sætter nye standarder for rehabiliteringsindsatsen i Ungarn, er der igangsat et målrettet arbejde med oprettelse af hjælpemiddelcentraler i hele Ungarn. Region Midtjylland har været meget inddraget i dette arbejde og bl.a. givet indlæg på konferencer i Ungarn om rehabilitering. På baggrund heraf har der været flere besøgsgrupper i Region Midtjylland for at se, hvordan man her arbejder med rehabilitering og hjælpemidler. Senest har en delegation under ledelse af den ungarske Kommissær for Handicappede i Ministeriet for Social-, familie- og ungeområdet været på besøg og udtrykt stor interesse for et videre samarbejde. Samtidig har teknikere, som skal arbejde på de nye hjælpemiddelcentraler, været på besøg og bl.a. været i praktik hos midtjyske hjælpemiddelproducenter for at få bedre indsigt i de problemer, de kommer til at arbejde med fremadrettet. Dette har givet gode kontakter for hjælpemiddelproducenterne, som vil få mulighed for at afgive tilbud på levering af udstyr til de nye ungarske centre. Det forventes således, at samarbejdet udmønter sig i flere perspektivrige projekter i fremtiden.

På sundhedsområdet er der endvidere særlig interesse for at udvikle og indgå projektsamarbejder indenfor sundhedsplanlægning.

Region Midtjylland har overtaget en samarbejdsaftale med Det Danske Kulturinstitut i Kecskemét i Ungarn fra Viborg Amt, som havde samarbejdet med Kulturinstituttet og bidraget til dets oprettelse i 1992. Aftalen er snævert forbundet med samarbejdsaftalen med Bács-Kiskun Amt, som også var medunderskriver på aftalen, der er vedlagt til orientering. Aftalen, der har været to-årig, udløb ved årsskiftet og foreslås nu fornyet i 2 år.

Der har gennem årene været talrige udvekslinger af borgergrupper og mellem kulturinstitutioner inden for musik, teater og kunst. Der har været arrangeret udstillinger og koncerter i de to regioner, og mange kunstnere har været på udvekslingsophold. Senest har der været en udstilling af ungarske plakater i forbindelse med 20-året for murens fald på Kulturinstituttet i Kecskemét – en udstilling, der desuden har været vist flere steder i Region Midtjylland og i Ungarn.

Flere af Kulturinstituttets aktiviteter er de seneste år flyttet til Budapest, og Region Midtjyllands samarbejde med Bács-Kiskun Amt har foretaget en drejning i retning af mere erhvervsrettet samarbejde, med fokus på bl.a. energioptimering af bygninger. Det er forventningen, at Region Midtjyllands samarbejde med det ungarske amt fremadrettet vil få mere fokus

på de erhvervsrettede muligheder, ikke mindst fra 2013, når sidste fase af EU's nuværende budgetperiode afsluttes og afløses af en ny budgetperiode fra 2014, hvor der åbnes for nye samarbejds muligheder.

Det foreslås derfor, at der indgås en aftale gældende for 2 år mellem Region Midtjylland og Det Danske Kulturinstitut, og at samarbejdet herefter afsluttes på grund af det ændrede fokus i samarbejdet.

De til sagen hørende bilag er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

RM-BK Samarbejdsaftale 160409.pdf

Samarbejdsaftale_2011_bk_rm_dk Endelig 1.doc

Samarbejdsaftale GMS-RM.pdf

Samarbejdsaftale_2011_gyms_rm_dk Endelig.doc

RM-BK Energiaftale 160409.pdf

RM-GYMS Energiaftale 150409.pdf

Samarbejdsaftale med Det Danske Kulturinstitut 2009 og 10

Udkast til samarbejdsaftale med Det Danske Kulturinstitut 2011-12

Punkt 24: Bevilling af udviklingstilskud til ungdoms- og voksenuddannelser

1-30-76-5-11

Resume

Regionsrådet kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud til almene ungdoms- og voksenuddannelser. Region Midtjylland har ved ansøgningsrunden pr. 1. marts 2011 modtaget 18 ansøgninger om tilskud. 14 projekter indstilles bevilget det ansøgte beløb, og 4 projekter indstilles til afslag.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling, udviklingstilskud til uddannelsesaktiviteter, bevilges 6,404 mio. kr. i 2011, 6,335 mio. kr. i 2012, 4,880 mio. kr. i 2013 og 1,383 mio. kr. i 2014, i alt 19 mio. kr., der fordeles til ansøgerne som anført i sagsfremstillingen,

at der meddeles afslag til projekterne 3, 5 og 14, idet det vurderes, at projekterne, der ligger inden for rammerne af den regionale uddannelsespolitik, ikke i tilstrækkeligt omfang skaber ny udvikling i forhold til de erfaringer, der allerede foreligger fra tidligere projekter, og

at der meddeles afslag til projekt 4, studiepraktik for EUD-elever, idet projektet hovedsageligt er placeret i hovedforløbet på erhvervsuddannelserne.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionsrådet kan i henhold til Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser mv. yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til udbydere af almene og erhvervsrettede ungdomsuddannelser samt almene voksenuddannelser.

Udviklingstilskud kan gives til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger samt til udvikling af en institution i et landdistrikt eller yderområde. Afgrænsningen af de formål, som regionsrådet kan give tilskud til, er forholdsvis åben af hensyn til den regionale politiske prioritering af, hvordan målene i den regionale udviklingsplan bedst fremmes.

Ved ansøgningsrunden med frist 1. marts 2011 havde Region Midtjylland modtaget 18 ansøgninger om tilskud til udviklingsprojekter. Heraf indstilles 14 projekter bevilget det ansøgte beløb, og 4 projekter indstilles til afslag.

Ansøgningerne i denne runde drejer sig om:

- Digitalisering, it og kreativitet

- Fastholdelse og rekruttering
- Internationalisering
- Erhvervssamarbejde

I vurderingen af projektansøgningerne indgår forskellige politiske prioriteringer, strategier og kriterier: Den regionale udviklingsplan samt den af regionsrådet vedtagne uddannelsespolitik og partnerskabsaftalen mellem regeringen og vækstforum, jf. vedlagte notat af 18. marts 2011, hvor ansøgningerne er nærmere beskrevet. De enkelte ansøgninger kan ses på Region Midtjyllands hjemmeside under området Regional Udvikling: Uddannelse.

Projekter, der indstilles bevilget det ansøgte beløb:

1. SOCIO MEDIA EDUCATION

Skive Handelsskole (Handelsgymnasiet) i samarbejde med to forskere fra henholdsvis Syddansk Universitet og Aarhus Universitet.

Samlet budget 4.743.000 kr., heraf medfinansiering 1.512.000 kr. Der ansøges om 401.000 kr. i 2011, 931.000 kr. i 2012, 1.018.000 kr. i 2013 og 881.000 kr. i 2014, i alt 3.231.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

2. Kina på skemaet

Silkeborg Gymnasium i samarbejde med Silkeborg Kommune og Silkeborg Erhvervsråd.

Samlet budget 679.000 kr., heraf medfinansiering 200.000 kr. Der ansøges om 112.000 kr. i 2011, 239.000 kr. i 2012 og 132.000 kr. i 2013, i alt 483.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

6. International studieretning på HTX Skive

Skive Tekniske Skole (HTX)

Samlet budget 1.609.805 kr., heraf medfinansiering 578.430 kr. Der ansøges om 379.375 kr. i 2011, 244.625 kr. i 2012 og 407.375 kr. i 2013, i alt 1.031.375 kr., hvilket indstilles bevilget.

7. Videns Skaberne

Viborg Gymnasium & HF i samarbejde med Aalborg Universitet, VIA Center for undervisningsmidler, Tradium - HHX og Herningsholm Gymnasium (HTX).

Samlet budget 2.595.000 kr., heraf medfinansiering 1.126.000 kr. Der ansøges om 147.500 kr. i 2011, 559.500 kr. i 2012, 550.500 kr. i 2013 og 211.500 kr. i 2014, i alt 1.469.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

8. Fra problemer til mirakler

Skive Handelsskole i samarbejde med Social- og Sundhedsskolen Skive-Thisted-Viborg, Skive Tekniske Skole, UU Skive, Skive Kommune, Produktionshøjskolen Marienlyst, Ungdomsskolen i Skive og 10'eren i Skive.

Samlet budget 6.569.325 kr., heraf medfinansiering 2.303.325 kr. Der ansøges om 1.572.000 kr. i 2011, 1.572.000 kr. i 2012 og 1.122.000 kr. i 2013, i alt 4.266.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

9. Dialog mellem fagene og erhvervslivet

Egaa Gymnasium i samarbejde med Århus Statsgymnasium, Lemvig Gymnasium og Skive Gymnasium.

Samlet budget 2.641.000 kr., heraf medfinansiering 1.421.000 kr. Der ansøges om 544.000 kr. i 2011, 348.000 kr. i 2012 og 328.000 kr. i 2013, i alt 1.220.000 kr., hvilket indstilles bevilget under forudsætning af, at der inden skolestart 2011/2012 er indgået min. 30 samarbejdsaftaler i Århus netværket og min. 10 samarbejdsaftaler i henholdsvis Skive og Lemvig netværkene.

10. Unge på kanten

Social og Sundhedsskolen i Randers (Djursland Afdelingen) i samarbejde med Social og Sundhedsskolen i Skive-Thisted-Viborg (Skive afdelingen).

Samlet budget 9.301.700 kr., heraf medfinansiering 8.000.000 kr. Der ansøges om 288.200 kr. i 2011, 675.300 kr. i 2012 og 338.200 kr. i 2013, i alt 1.301.700 kr., hvilket indstilles bevilget.

11. Mentorordning for HH2- og HH3 elever

Lemvig Handelsskole og Handelsgymnasium

Samlet budget 350.000 kr., heraf medfinansiering 80.000 kr. Der ansøges om 110.000 kr. i 2011, 100.000 kr. i 2012 og 60.000 kr. i 2013, i alt 270.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

12. Udvikling af næsten lektiefri læringsrum

Herning HF & VUC i samarbejde med Horsens HF & VUC, VUC Viborg-Skive, TH. Langs HF & VUC samt VUC Holstebro-Lemvig-Struer.

Samlet budget 18.286.000 kr., heraf medfinansiering 16.178.000 kr., hvoraf 15.854.500 kr. udgøres af taxameterfinansiering. Der ansøges om 835.000 kr. i 2011, 843.000 kr. i 2012 og 430.000 kr. i 2013, i alt 2.108.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

13. Tjek dig selv

VUC Århus i samarbejde med LO

Samlet budget 240.280 kr., heraf medfinansiering 140.600 kr. Der ansøges om 74.080 kr. i 2011 og 25.600 kr. i 2012, i alt 99.680 kr., hvilket indstilles bevilget.

15. Sprog på HF - sprog som forudsætning for internationalisering

VUC Århus

Samlet budget 399.000 kr., heraf medfinansiering 70.000 kr. Der ansøges om 134.000 kr. i 2011 og 195.000 kr. i 2012, i alt 329.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

16. Erhvervssynergi

Mercantec i samarbejde med Tradium

Samlet budget 1.342.000 kr., heraf egenfinansiering 200.000 kr. Der ansøges om 338.000 kr. i 2011, 334.000 kr. i 2012, 276.000 i 2013 og 194.000 kr. i 2014, i alt 1.142.000 kr., hvilket indstilles bevilget under forudsætning af, at der ved starten af skoleåret 2011/2012 er indgået aftale med 10 virksomheder for henholdsvis Mercantec og Tradium.

17. Create IT - it som skaberfag

Egaa Gymnasium i samarbejde med Silkeborg Gymnasium, Holstebro Gymnasium & HF, Aarhus Tech, Vejle Tekniske Gymnasium, Aarhus Universitet og It-vest.

Samlet budget 2.330.000 kr., heraf medfinansiering 1.030.000 kr. Der ansøges om 1.300.000 kr. i 2011, hvilket indstilles bevilget.

18. Det internationale elevcenter i Midtjylland

Herning Gymnasium i samarbejde med alle gymnasiale uddannelser i regionen

Samlet budget 1.241.250 kr., heraf medfinansiering 491.250 kr. Der ansøges om 168.750 kr. i 2011, 267.500 kr. i 2012, 217.500 kr. i 2013 og 96.250 kr. i 2014., i alt 750.000 kr., hvilket indstilles bevilget.

Projekter, der indstilles til afslag

Nedenstående projekter 3, 5 og 14, der ligger inden for rammerne af den regionale uddannelsespolitik, indstilles til afslag, idet administrationen vurderer at projekterne ikke i tilstrækkeligt omfang vil skabe ny udvikling i forhold til de erfaringer, der allerede foreligger fra tidligere gennemførte projekter. Endvidere indstilles projekt 4 til afslag, da hovedparten ikke er tilskudsberettiget.

3. "Helle" for frafaldstruede elever

Learnmark Horsens

Samlet budget 103.155 kr., heraf medfinansiering 20.700 kr. Der ansøges om 45.540 kr. i 2011 og 36.915 kr. i 2012, i alt 82.455 kr., hvilket ikke indstilles bevilget.

5. Fra vurdering til undervisning

Learnmark Horsens i samarbejde med Silkeborg Tekniske Skole, Viden Djurs, Mercantec, Tradium, Jordbrugets Uddannelsescenter, Den Jyske Håndværkerskole og Aarhus Tech

Samlet budget 859.000 kr., heraf medfinansiering 280.000 kr. Der ansøges om 138.000 kr. i 2011 og 441.000 kr. i 2012, i alt 579.000 kr., hvilket ikke indstilles bevilget.

14. Fastholdelse og udvikling - fra stiafhængighed til nyorientering

VUC Århus i samarbejde med UU

Samlet budget 279.000 kr., heraf medfinansiering 140.000 kr. Der ansøges om 121.000 kr. i 2011 og 18.000 kr. i 2012, i alt 139.000 kr., hvilket ikke indstilles bevilget.

4. Studiepraktik for EUD-elever

Samlet budget 525.000 kr., heraf medfinansiering 105.000 kr. Der ansøges om 270.000 kr. i 2011 og 150.000 kr. i 2012, i alt 420.000 kr., hvilket ikke indstilles bevilget, idet størstedelen af projektet er placeret i hovedforløbet på erhvervsuddannelserne, som ikke er tilskudsberettiget.

Økonomi

Hvis indstillingerne tiltrædes for de 14 indstillede projekter, vil der være følgende forbrug af Region Midtjyllands midler til udviklingstilskud til almene ungdoms- og voksenuddannelser:

Tabel 1:

(i 1.000 kr.)	Tilskud 2007/ 08	Tilskud 2009	Tilskud 2010	Tilskud 2011	Tilskud 2012	Tilskud 2013	Tilskud 2014	Tilskud i alt 2007 - 14
Rammebevilling	31.068	18.883	18.127	23.889	17.712	22.648	21.737	154.064
1. maj 2007	10.582	2.650	210	0	0	0	0	13.442
1. september 2007	12.089	2.102	251	0	0	0	0	14.442
1. januar 2008	4.441	3.242	1.792	0	0	0	0	9.475
1. maj 2008	3.197	2.955	1.914	276	0	0	0	8.342
1. oktober 2008	359	3.131	4.384	3.285	200	0	0	11.359
1. marts 2009	0	3.136	3.797	2.296	388	0	0	9.617
1. oktober 2009	0	1.267	3.680	3.239	1.982	0	0	10.168
16. juni 2010	0	0	823	50	0	0	0	873
15. september 2010	0	0	876	7.481	5.093	3.297	844	17.591
1. marts 2011	0	0	0	6.404	6.335	4.880	1.383	19.002
Administrativ pulje	400	400	400	400	400	400	400	2.800
I alt	31.068	18.883	18.127	23.431	14.398	8.577	2.627	117.111
Ikke-disponeret	0	0	0	458	3.314	14.071	19.110	36.953

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat af 29. marts 2011

Punkt 25: Indstilling fra Vækstforum om bevilling til Center for energiteknologier

1-30-76-39-10

Resume

Center for energiteknologier skal gennem udviklings- og netværksaktiviteter skabe virksomheds- og erhvervsudvikling inden for el-relaterede energiteknologier. Det nuværende HIRC (Hydrogen Innovation & Research Center) i Herning nedlægges som selvstændig juridisk enhed og indlejres i Aarhus Universitet - Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning som 'Center for Energiteknologier.' Regionsrådet har tidligere besluttet at arbejde for, at der etableres et sådant center i relation til Aarhus Universitet - Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således

at der af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling, reservationen til megasatsningen på energi og miljø, bevilges 750.000 kr. i 2011 og 2012, i alt 1,5 mio. kr., til Aarhus Universitet - Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning til Center for Energiteknologier på Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen, idet tilskuddet i 2012 forudsætter en tilsvarende finansiering fra Herning Kommune.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionsrådet har af midlerne til erhvervsudvikling reserveret i alt 107,3 mio. kr. til en megasatsning på energi og miljø. Heraf er der tidligere bevilget 89,6 mio. kr. til projekter under megasatsningen, hvorefter der inden dette møde resterer 17,7 mio. kr. af reservationen. Vækstforum besluttede på sit møde den 2. marts 2011 at indstille til regionsrådet, at der fra reservationen bevilges 750.000 kr. i 2011 og 750.000 kr. i 2012 til et Center for Energiteknologier på Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning, tilskuddet på 750.000 kr. i 2012 foreslås betinget af, at Herning Kommune ligeledes bidrager med en tilsvarende finansiering i 2012.

Baggrunden for vækstforums indstilling er, at det i den politiske aftale om Region Midtjyllands budget for 2011 er indføjet: "Regionsrådet vil arbejde på, at der etableres et center i relation til Aarhus Universitet i Herning, som arbejder med el-relaterede energiteknologier. Centret vil rette sig mod leverandørerne til vindmølleindustrien og virksomheder, som beskæftiger sig med brintteknologi. Første skridt vil være en indlejring af HIRC på Handels- og Ingeniørhøjskolen-Aarhus Universitet. Regionsrådet vil arbejde på, at der afsættes 750.000 kr. om året i to år til opstart af centret med udgangspunkt i HIRC."

Herning Kommune yder støtte på 750.000 kr. i 2011 med mulighed for, at Center for energiteknologier kan opnå et tilsvarende tilskud til driften i 2012.

Formålet med Center for energiteknologier er gennem udviklings- og netværksaktiviteter at skabe virksomheds- og erhvervsudvikling inden for el-relaterede energiteknologier. Virksomheds- og erhvervsudvikling forstås her som øget vækst, øget eksport og øget beskæftigelse. Målgruppen for indsatsen er virksomheder inden for energibranchen, borgere, organisationer, offentlige institutioner, udviklere, forskere mv.

Aarhus Universitet - Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning vil fortsætte de nuværende aktiviteter i HIRC og gerne tiltrække flere aktiviteter i form af tilskudsfinansierede projekter inden for forretningsudvikling af relaterede energi- og lagringsteknologier, herunder brint- og brændscelleteknologi, solceller, bølgekraft mv. Efter en to-årig etableringsfase er målet et regionalt center, der vil kunne medvirke til at styrke virksomheders teknologiudvikling inden for de el-

relaterede energiteknologier, og at disse aktiviteter kan udfoldes som samarbejder mellem deltagende virksomheder og det videnmiljø, der findes i universitetsverdenen. Centret vil tage sig af en flæthed af teknologier inden for det el-relaterede energiområde: Elektrolyse, brændselsceller, el-lagring, vindkraft, solceller, bølgekraft og smart grid.

Under den to-årige etableringsfase vil centret gennemføre følgende aktiviteter:

- Indlejring af HIRC i Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen og etablering og opbygning af Center for Energiteknologier på Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.
- Informations- og formidlingsaktiviteter.
- Etablering af åbne netværk ved ansøgning eller deltagelse i ansøgning om nyt innovationsnetværk for brint og brændselsceller.
- Udarbejdelse af ansøgninger og gennemførelse og/eller deltagelse i konkrete teknologiprojekter (elektrolyseteknologi og mikrokraftvarme).
- Sikre overførsel af viden og kandidater til cleantech-virksomheder.
- Tilskynde studerende til iværksætteri inden for området.

Organisering og økonomi

Projektet gennemføres ved, at det nuværende HIRC i Herning nedlægges som selvstændig juridisk enhed og indlejres i Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen som 'Center for Energiteknologier.' Centret etableres som udgangspunkt som en sekretariatsfunktion. Sekretariatet har under opbygningen af centret og senere i det videre forløb adgang til at trække på videnpersoner (forskningsmedarbejdere, professorer, lektorer, phd-studerende mv.) under universitetets 'Center for Innovation og Forretningsudvikling' (CIF), som er en del af Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.

Det er på en ekstraordinær generalforsamling i HIRC den 5. januar 2011 besluttet, at HIRC indlejres i Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen pr. 31. december 2010 under Center for Innovation og Forretningsudvikling på Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.

Tabel 1: Udgiftsbudget

	2011	2012
Lønomkostninger	1.260.000	1.260.000
Informationsaktiviteter	40.000	40.000
Lokaleomkostninger	50.000	50.000
Administrationsomkostninger	145.000	145.000
Demonstratorium	20.000	20.000
Udviklingsomkostninger	20.000	20.000
I alt	1.535.000	1.535.000

Tabel 2: Finansiering

	2011	2012
Herning Kommune	750.000	750.000
Region Midtjylland	750.000	750.000

Egen finansiering	35.000	35.000
I alt	1.535.000	1.535.000

Herning Kommunes Økonomi- og Erhvervsudvalg har på møde den 6. december 2010 vedtaget, at der foreløbigt ydes tilskud til driften i 2011, men med mulighed for, at Center for energiteknologier ved konkret ansøgning i 2011 til Herning Kommune kan opnå tilskud til driften i 2012. Det fremgår af beslutningen, at der bevilges 750.000 kr. i 2011, forudsat at aktiviteterne er åbne for alle virksomheder i relevante brancher i Herning Kommune, og forudsat Region Midtjylland yder tilsvarende støtte, samt at Aarhus Universitet-Handels- og Ingeniørhøjskolen overtager forpligtelserne efter HIRC's gældsbrief til Herning Kommune. I 2009 udstedte HIRC til kommunen et anfordringsgældsbrief på 2,77 mio. kr. i forbindelse med udbetaling af et anlægstilskud til etablering af demonstrationsfaciliteter i Birk. Anlægstilskuddet forfalder til betaling, hvis debitor (HIRC) opløses.

Som bilag vedlægges en oversigt over anvendelsen af regionsrådets midler til erhvervsudvikling. Projektansøgning og budget er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Ansøgning - Center for energiteknologier i Herning

Budget 2011 2012

Økonomioversigt_regionsrådets midler til erhvervsudvikling 27-04-2011

Punkt 26: Ansøgning om tilskud til projekt om middelalderborge i Region Midtjylland

1-26-5-11

Resume

Projektet "Middelalderborge i Region Midtjylland" skal samle de arkæologiske museer i regionen i et kvalificerende og udviklende samarbejde omkring forskning i og formidling af Region Midtjyllands middelalderlige borge og voldsteder. En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Viborg Stiftsmuseum, Moesgård Museum og Holstebro Museum søger på vegne af 10 regionale museer med arkæologisk ansvarsområde om 250.000 kr. til et forprojekt.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der af Region Midtjyllands midler til kulturelle aktiviteter, kulturudviklingsmidlerne, bevilges 250.000 kr. i 2011 til Holstebro Museum til et forprojekt til projektet Middelalderborge i Region Midtjylland.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler anvendes til strategiske indsatser på kulturområdet. Inden dette møde er der 4,2 mio. kr. til disposition.

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra Viborg Stiftsmuseum, Moesgård Museum og Holstebro Museum søger på vegne af 10 regionale, statsanerkendte kulturhistoriske museer med arkæologisk ansvarsområde om midler til et forprojekt til det regionale formidlings- og forskningsprojekt "Middelalderborge i Region Midtjylland". Forprojektet løber over tre måneder og forventes at blive afviklet i anden halvdel af 2011. Holstebro Museum er ansvarlig operatør.

Målet med det endelige projekt "Middelalderborge i Region Midtjylland" (MRM) er at samle de arkæologiske museer på tværs af regionen i et kvalificerende og udviklende samarbejde omkring forskning i og formidling af regionens middelalderlige borge og voldsteder. Med projektet ønsker man at foretage en systematisk faglig udredning af de regionens borge og voldsteder og at formidle deres historie til offentligheden ved at benytte den nyeste, digitale teknologi og den nyeste viden om formidling af kulturarv.

Museerne forventer, at det tværgående samarbejde om projektet vil styrke den faglige udvikling og det faglige incitament på de enkelte institutioner med en generel opkvalificering af det faglige miljø på regionens arkæologiske museer til følge.

I løbet af forprojektet skal der:

- Udarbejdes en detaljeret projektskitse for MRM*).
- Udarbejdes et realistisk budget og en holdbar finansieringsplan for MRM**).

- Etableres faglige og formidlingsmæssige netværk med de aktører, museerne gerne vil involvere i MRM.
- Udarbejdes et katalog med konkrete bud på formidlingstiltag, baseret på grundige undersøgelser af især digitale og interaktive formidlingsformer i ind- og udland.
- Foretages en vurdering af muligheden for og gavnigheden af at samarbejde med igangværende aktiviteter inden for kulturformidling, undervisning og uddannelse i Region Midtjylland.
- Etableres en nyhedsplatform, der, ud over de deltagende museer, skal henvende sig til alle, som interesserer sig for middelalderens borge og voldsteder.

*) Omfanget af voldsteder er i sagens natur ikke kendt, men på baggrund af mere lokale undersøgelser forventer ansøgeren, at der vil blive tale om mindst 325 borge og voldsteder i regionen.

***) Ansøgerne forventer, at der vil blive søgt 3 x 1 mio. kr. af regionens kulturudviklingsmidler, altså 1 mio. kr. om året i en treårig projektperiode. Midlerne fra regionsrådet skal bl.a. anvendes til ansættelse af projektkoordinator, fælles IT software og support (hjemmeside, database), møder, seminarer mv. Projektets øvrige udgifter forudsættes finansieret via tilskud fra statslige og private fonde.

De 10 deltagende regionale, statsanerkendte kulturhistoriske museer med arkæologisk ansvarsområde er Holstebro Museum, Museum Salling, Ringkøbing-Skjern Museum, Museum Midtjylland, Silkeborg Museum, Skanderborg Museum og Viborg Stiftsmuseum, Horsens Museum, Moesgård Museum og Museum Østjylland. Arbejdsgruppen om forprojektet består af repræsentanter fra Holstebro Museum, Viborg Stiftsmuseum og Moesgård Museum.

Ud over tæt samarbejde mellem de 10 museer satses der på eksternt samarbejde med Region Midtjylland, kommunerne i regionen – herunder de kommunale skoletjenester, Museumsundervisning MidtNord, Danmarks Borgcenter, Dansk Center for Herregårdsforskning på Gl. Estrup, Kulturarvstyrelsen, Nationalmuseet, Aarhus Universitet, projektet Fortiden set fra himlen og relevante arkiver.

Det er administrationens vurdering, at der er tale om et projekt med stor strategisk betydning, fordi det med en opbakning fra alle arkæologiske museer i regionen åbner for fælles forskning, kortlægning og formidling i Region Midtjylland. Betydningen ligger endvidere i, at det via et samarbejde med beslægtede projekter – Region Midtjylland som Herregårdslandskab, Fortiden set fra Himlen og MMEx (Meaning Making Experiences) – vil kunne danne grundlag for udvikling af nye net- og mobilbaserede formidlingsteknologier.

Regionsrådet har tidligere bevilget midler til MMEx og Fortiden set fra himlen. En ansøgning om tilskud til projektet om herregårdslandskaber behandles i en anden sag på dagsordenen.

Økonomi

Der budgetteres med udgifter på i alt 250.000 kr. til forprojektet, hvilket er det beløb, der søges om. Nedenstående tabel 1 viser en oversigt over kulturudviklingsmidlerne.

Tabel 1: Kulturudviklingsmidlerne 2011

Budget	8.000.000
Overført fra 2010	2.111.306
I alt til rådighed i 2011	10.111.306
Bevilget eller disponeret i 2011	5.050.000
Indstillet til Projekt Herregårdslandskaber*	200.000

Indstillet til forprojekt om Middelalderborge 250.000

Til disposition 4.611.306

* Behandles i anden sag på dagsordenen.

De til sagen hørende bilag er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Middelalderborge i Region Midtjylland projektskitse.pdf

Notat ang. omfang af og forventninger til Borgprojektet etc.Version 2.doc

Middelalderborge i region midt - budget for forprojekt.pdf

Punkt 27: Ansøgning om tilskud til projekt om Region Midtjylland som Herregårdslandskab

1-26-6-11

Resume

Projektet "Region Midtjylland som Herregårdslandskab" omfatter forskning, kortlægning og formidling af herregårde og herregårdslandskaber i Region Midtjylland. Man forventer et samarbejde med en række kulturhistoriske museer i regionen om projektet, der ventes af løbe over 1½ år. Dansk Center for Herregårdsforskning og Gammel Estrup - Herregårdsmuseet ansøger om 200.000 kr. til et forprojekt.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at der af Region Midtjyllands midler til kulturelle aktiviteter, kulturudviklingsmidlerne, bevilges 200.000 kr. i 2011 til Gammel Estrup – Herregårdsmuseet til et forprojekt til projektet Midtjylland som Herregårdslandskab.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Dansk Center for Herregårdsforskning og Gammel Estrup - Herregårdsmuseet ansøger om tilskud til et forprojekt til projektet "Region Midtjylland som Herregårdslandskab." Gammel Estrup - Herregårdsmuseet er operatør på projektet.

I begrundelsen for projektet hedder det bl.a.: "Region Midtjylland har en ganske særlig mulighed for at repræsentere og illustrere det danske herregårdslandskab. [...] Det umådeligt herregårdsrige Djursland i øst og det åbne landskab mod Vestkysten, hvor der med tiden blev langt mellem de dog ikke mindre betydningsfulde herregårde, danner yderpunkterne i mere end blot geografisk forstand. Det er yderpunkter, der fortæller om landskabets indflydelse på produktion og livsbetingelser, og omvendt om de store produktioners og aktørers indflydelse på landskabet. Det er yderpunkter, der bærer vidnesbyrd om landskabets evige forandring i samspil med de liv, de danner ramme om."

Med det endelige projekt ønsker man at udvikle en tematiseret kortlægning af Region Midtjylland som Herregårdslandskab. Fokus vil være herregårdenes rolle som økonomiske og kulturelle aktivitetscentre i lokalområderne i fortid og nutid. Projektet handler både om en samlet kortlægning, hvor målet er at beskrive aspekter af alle herregårde og mere dybtgående studier af udvalgte herregårde – herunder Gammel Estrup selv. Det er ifølge ansøgningen et mål for projektet "at skabe muligheden for at brugeren af projektets resultater både kan opsøge detaljeret oplysning og forstå disse oplysninger på baggrund af en samlende fortælling."

Formidlingen af projektets resultater tænkes som tredelt:

1. På museerne i form af udstillinger, hjemmesider og særarrangementer.
2. I landskabet via digitale løsninger og fysiske formidlingsstationer.

3. På internettet. Der planlægges en database og portal, som skal fungere som et selvstændigt formidlingsrum for projektet.

Ansøgeren nævner følgende samarbejdspartnere blandt regionens museer, der alle har herregården som en del af deres arbejdsområde: Odder Museum, Moesgård Museum, Museum Østjylland, Museum Midtjylland (Herning), Holstebro Museum, Museum Salling og Silkeborg Kulturhistoriske Museum. Derudover forventes et samarbejde med en række af regionens herregårde og med en række af regionens turismeaktører. Uden for regionen forventes et samarbejde med Museum Lolland-Falster, Odense Bys Museer og Syddansk Universitet.

Forprojektet omhandler:

- Indkredsning af projektet og udarbejdelse af baggrundsmateriale.
- Indgåelse af partnerskaber blandt de kulturhistoriske institutioner – herunder erfaringsdeling, inspirationsudveksling og forventningsafklaring.
- Indgåelse af inspirationspartnerskaber med kortlægningsprojekter uden for regionen.
- Udarbejdelse af budget og finansieringsplan for hovedprojektet.

Der er ikke udarbejdet et endeligt budget for hovedprojektet, men der forventes en ansøgning til regionsrådet på 1,8 – 2 mio. kr.

Det er administrationens vurdering, at der er tale om et projekt, der kan få stor betydning for formidling af kulturlandskabet i Region Midtjylland. Betydningen ligger endvidere i, at det via et samarbejde med beslægtede projekter – primært Middelalderborge i Midtjylland MMEEx (Meaning Making Experiences) – vil kunne danne grundlag for udvikling af nye net- og mobilbaserede formidlingsteknologier.

Regionsrådet har tidligere bevilget midler til MMEEx. En ansøgning om tilskud til et forprojekt om middelalderborge i midtjylland behandles i en anden sag på dagsordenen. Administrationen foreslår på denne baggrund, at der af kulturudviklingsmidlerne bevilges 200.000 kr. til et forprojekt til projektet "Midtjylland som Herregårdslandskab."

De til sagen hørende bilag er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Projektskitse.docx

Herregårdsprojektet ændring af ansøgning

02 Notat om samarbejde mellem kulturhistoriske projekter i Region Midtjylland

Punkt 28: Høring af udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å

1-01-76-11-07

Resume

Naturstyrelsen har udsendt udkast til Bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å i høring. Forslaget til bekendtgørelse omfatter forslag til nationalparkens afgrænsning, formål og målsætninger samt rammer for kommunernes planlægning. Nationalpark Skjern Å får en bestyrelse, der skal varetage både benyttelses- og beskyttelsesinteresser. I vedlagte udkast til høringssvar tilkendegives, at etableringen af Nationalpark Skjern Å giver store muligheder for udvikling til gavn for lokalområdet, regionen og landet, og at regionsrådet ønsker at blive repræsenteret i bestyrelsen.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at udkast til høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å godkendes.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling har på sit møde den 7. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Naturstyrelsen har udsendt udkast til Bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å i høring hos en række organisationer og myndigheder, herunder Region Midtjylland.

Forslaget til bekendtgørelse omfatter forslag til nationalparkens afgrænsning, formål og målsætninger samt rammer for kommunernes planlægning. Der er desuden vedlagt en miljøvurdering og et informations- og debathæfte med supplerende information, herunder forslag til bestyrelsens sammensætning og en beskrivelse af nationalparkens økonomiske rammer.

Formålet med at oprette Nationalpark Skjern Å er:

1. at bevare, styrke og udvikle naturen, dens mangfoldighed, kontinuitet, sammenhæng og frie dynamik, især for de nationalt og internationalt betydningsfulde hede-, delta- og ådalslandskaber,
2. at understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne, og således at der fortsat kan drives og udvikles land- og skovbrug, jagt, fiskeri m.v.,
3. at bevare og udvikle naturværdierne i skove, plantager og på dyrkede arealer,
4. at bevare og styrke nationalparkens kulturhistoriske værdier, herunder samspillet med naturværdierne,
5. at styrke mulighederne for særlige naturoplevelser, kulturhistoriske oplevelser og friluftsliv i det varierede hede-, ådals- og kulturlandskab, og
6. at styrke forskning, undervisning, naturvejledning og formidling af nationalparkens natur, kulturhistorie, friluftsliv og landbrug.

Med etableringen af Nationalpark Skjern Å bliver der oprettet en Nationalparkfond Skjern Å. Fonden skal ledes af en bredt sammensat bestyrelse af myndigheder og organisationer, der repræsenterer benyttelses- og beskyttelsesinteresser.

Regionsrådet er ikke i det foreliggende materiale tiltænkt en bestyrelsesplads. Miljøministeren, der udpeger bestyrelsen, vil på baggrund af høringssvarene kunne udpege yderligere fem medlemmer af bestyrelsen, der udover formanden kan bestå af op til 14 medlemmer. Formand og øvrige medlemmer skal så vidt muligt have lokal tilknytning.

Ud over bestyrelsen skal der nedsættes et nationalparkråd for Nationalpark Skjern Å. Rådet skal være rådgivende for nationalparkbestyrelsen i sager af større betydning og om principielle spørgsmål.

Det er administrationens vurdering, at Nationalpark Skjern Å giver store muligheder for udvikling til gavn for lokalområdet, regionen og landet. Region Midtjylland indgår i et tæt samarbejde med Ringkøbing-Skjern, Herning og Syddjurs kommuner om udvikling af henholdsvis Nationalpark Skjern Å og Nationalpark Mols Bjerge.

Dette kommer blandt andet til udtryk i et samarbejde om et tværnationalt projekt "VER-DI Vern og verdiskaping - naturskyddsområder som ressurs i hållbar økonomisk udvikling", som i maj 2009 har fået bevilget 50 % i støtte fra EU's Interreg IVA Øresund-Kattegat-Skagerrak-program. Det samlede budget er på knap 2,5 mio. euro. Region Midtjylland er såkaldt lead partner for projektet og er ansvarlig for projektledelsen af det 3-årige projekt, som afsluttes 31. juli 2012.

Projektets overordnede mål er at skabe øget udvikling i de deltagende nationalparker/naturvernområder i Danmark, Norge og Sverige. Der bliver i projektet lagt stor vægt på, at udviklingen skal være bæredygtig og på at inddrage lokalbefolkningen fra de deltagende områder.

Regionsrådet har desuden bevilget midler til det regionale oplevelsesprojekt "Oplevelsesøkonomi i nationalparken - fra teori til praksis," som har medvirket til at udvikle aktiviteter, som vil komme nationalparken til gavn.

I partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling, der er indgået mellem regeringen og Vækstforum i november 2010, er det bl.a. aftalt at samarbejde om udvikling og markedsføring af en grøn og bæredygtig turisme med særligt fokus på nationalparkerne. Parterne har ligeledes aftalt at indgå et tværregionalt samarbejde med henblik på at udnytte erhvervsudviklingspotentialet i nationalparkerne.

Det er administrationens vurdering, at det vil styrke den lokale/regionale udvikling af samspillet mellem nationalparken og resten af regionen, at regionsrådet bliver repræsenteret i bestyrelsen for Nationalpark Skjern Å.

Som bilag vedlægges udkast til høringssvar. I høringssvaret tilkendegives, at Region Midtjylland finder, at etableringen af Nationalpark Skjern Å giver store muligheder for udvikling til gavn for lokalområdet, regionen og landet, og at regionsrådet ønsker at blive repræsenteret i bestyrelsen for Nationalpark Skjern Å.

Af de til sagen hørende bilag er høringsbrev fra Naturstyrelsen, udkast til bekendtgørelse, miljøvurdering samt informations- og debathæfte tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Høringsbrev_Bekendtgørelse om Nationalpark Skjern Å

Udkast til bekendtgørelse inkl kortbilag

3. Miljøvurdering_Nationalpark Skjern Å

4. Informations og debathæfte_Nationalpark Skjern Å

Høringssvar - Nationalpark Skjern Å

Punkt 29: Udpegning af suppleant fra administrationen til Østersøkommissionens bestyrelse

1-15-2-76-28-07

Resume

Region Midtjylland og Region Syddanmark udpeger henholdsvis en repræsentant og en suppleant til Østersøkommissionens bestyrelse. Region Syddanmark har tilbudt Region Midtjylland at besætte både bestyrelsesposten og suppleantposten. Regionsrådsmedlem Ulla Diderichsen er udpeget til bestyrelsen. I lighed med den praksis, der anvendes af andre regioner i Østersøkommissionen, foreslås det, at administrationen udpeger en suppleant til Østersøkommissionens bestyrelse.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at international medarbejder Peder Bang udpeges som suppleant til Østersøkommissionens bestyrelse.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og Region Syddanmark er begge medlem af Baltic Sea Commission (Østersøkommissionen) under Konferencen for Perifere Maritime Regioner (CPMR).

Hvert andet år udpeger de to regioner en dansk repræsentant og dennes suppleant til Østersøkommissionens bestyrelse. Det er aftalt, at Region Midtjylland udpeger medlemmet til bestyrelsen, mens Region Syddanmark udpeger suppleanten.

Regionsrådet har udpeget regionsrådsmedlem Ulla Diderichsen til Østersøkommissionens bestyrelse. Region Syddanmark har imidlertid meddelt, at man ikke ønsker at benytte sig af adgangen til at udpege en suppleant, og man tilbyder Region Midtjylland posten.

Administrationen foreslår, at Region Midtjylland udpeger en suppleant til Østersøkommissionen. Udpegningen vil være gældende frem til kommissionens generalforsamling i maj 2012. Det foreslås videre, at suppleanten udpeges fra administrationen. Denne udpegningsmetode bruges ligeledes af bl.a. Tyskland (Mecklenburg-Vorpommern) og i Polen (Podlaskie) i Østersøkommissionen.

Hvis det udpegede regionsrådsmedlem udtræder af Østersøkommissionen før generalforsamlingen i 2012, udpeger regionsrådet et nyt medlem til bestyrelsen, idet den administrativt udpegede fortsætter som suppleant.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 30: Udpegning af medlem til Vækstforum

1-10-76-1-09

Resume

Regionsrådet har udpeget 6 erhvervsorganisationer og 3 viden- og uddannelsesinstitutioner, der kan indstille medlemmer til det Vækstforum, der virker i perioden 1. januar 2010 - 31. december 2013. Øvrige indstillingsberettigede er kommunalbestyrelser og arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer.

Efterfølgende har regionsrådet på sit møde den 24. februar 2010 udpeget 20 medlemmer til Vækstforum efter indstilling fra ovennævnte parter. Erhvervsorganisationen Dansk Erhverv indstiller, at der udpeges et nyt medlem i stedet for Bodil Vilmand-Olsen, som i forbindelse med jobskifte ønsker at udtræde af Vækstforum.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at administrerende direktør Mona Juul udpeges til medlem af Vækstforum.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget besluttede på sit møde den 1. marts 2011 at anmode Dansk Erhverv om at indstille både en mand og en kvinde til medlem af Vækstforum.

Vækstforum består af 20 medlemmer, der udpeges af regionsrådet. Vækstforum sammensættes således:

3 medlemmer udpeges på regionsrådets initiativ,

6 medlemmer udpeges efter indstilling af kommunalbestyrelserne i regionen, hvoraf et medlem skal repræsentere yderområderne,

6 medlemmer fra erhvervslivet udpeges efter indstilling fra erhvervsorganisationer udvalgt af regionsrådet,

3 medlemmer fra viden- og uddannelsesinstitutioner udpeges på regionsrådets initiativ, og

2 medlemmer, som repræsenterer henholdsvis arbejdsgivere og lønmodtagere, udpeges efter indstilling fra henholdsvis arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 2. december 2009 at udpege følgende erhvervsorganisationer mv. som indstillingsberettigede til Vækstforum:

- Dansk Industri - 2 medlemmer,
- Dansk Erhverv - 1 medlem,
- Landbrug og Fødevarer - 1 medlem,
- Dansk Byggeri - 1 medlem,
- Finansrådet - 1 medlem,
- Aarhus Universitet - 1 medlem,

- Professionshøjskolen VIA University College - 1 medlem,
- Mercantec 1 medlem,
- LO, AC og FTF i fællesskab indstiller 1 medlem, der repræsenterer lønmodtagerne i regionen, og
- Dansk Arbejdsgiverforening indstiller 1 medlem, der repræsenterer arbejdsgiverne i regionen

Efterfølgende udpegede regionsrådet på sit møde den 24. februar 2010 20 medlemmer til Vækstforum efter indstilling fra ovennævnte parter.

Erhvervsorganisationen Dansk Erhverv indstiller, at der udpeges et nyt medlem i stedet for Bodil Vilmand-Olsen, som i forbindelse med jobskifte ønsker at udtræde af Vækstforum. Dansk Erhverv indstiller på baggrund af forretningsudvalgets anmodning følgende repræsentanter til medlem af Vækstforum:

Adm. direktør Bo Sejr Frandsen
Key2Know
Europaplads 16, 1.
8000 Århus

Adm. direktør Mona Juul
Envision A/S
Christiansgade 30
Postbox 261
8100 Århus C

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou og Carl Johan Rasmussen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Indstilling fra Dansk Erhverv - udpegning af medlem til Vækstforum

Punkt 31: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Poul A. Christensen vedrørende finansieringen af DNV Gødstrup

0-9-2-11

Resume

Poul A. Christensen har i henvendelse af 3. april 2011 anmodet om at få sag på dagsordenen vedrørende finansieringen af DNV Gødstrup.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at sagen drøftes.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Poul A. Christensen har i henvendelse af 3. april anmodet om at få sag på dagsordenen vedrørende finansieringen af DNV Gødstrup på baggrund af svar på henvendelse af 23. marts 2011. Henvendelse af 23. marts 2011:

"På regionsrådsmødet den 23. marts fremførte jeg igen mine betænkeligheder ved regionens finansieringsoversigt for DNV Gødstrup. Efter mine forventninger må der påses en overskridelse på byggeriet på 1 milliard kroner som følge af, at udgiftsbudgettet for DNV er anført til 4,1 milliard kroner, hvor Regeringen har givet tilsagn til et byggeri på 3,1 milliard kroner. Altså en merudgift for regionen på 1 milliard kroner. Endvidere har jeg stillet spørgsmål ved regionens vurdering af salgspriser for hospitalerne i det tidligere Ringkøbing amt, hvor jeg - efter salgspriser for sygehusene i Tarm og Odder - forventer en mindreindtægt til regionen på ca. 800 millioner kroner. Her mangler altså videre 800 millioner kroner i finansiering af DNV. Endelig må der - efter udtalelser fra sagkyndige, som undertegnede har talt med, forventes merudgifter til jordbundsforbedring og pilotering vedrørende DNV på ca. 10 % af anlægsudgiften på 4,1 milliard kroner. Altså en merudgift for regionen på ca. 400 millioner kroner i forhold til det budgetterede. Samlet - efter mine forventninger - en overskridelse på 2,2 milliarder kroner for byggeri af DNV. Alt sammen en udgift, som regionen i givet fald skal udrede, og som der ikke er dækning for!

Såfremt mine antagelser holder stik, hvordan vil regionen/regionsrådet finansiere denne merudgift på 2,2 milliarder kroner for DNV? Ikke noget med kryptiske bemærkninger, men en saglig og realistisk vurdering af situationen. Det nytter vel ikke, at regionsrådets medlemmer alene ser sagen ud fra en positiv vurdering, hvor udgifterne og indtægterne vurderes som særdeles gunstig for regionen! Sædvanligvis udarbejdes flere scenarier i forbindelse med en sådan sag. Jeg har kun set et scenarie - altså det for regionen mest positive scenarie! Må jeg opfordre til, at regionen har samme indstilling til sådanne sager, som andre ansvarlige forsøger at leve op til i sådanne sager!"

Svar på henvendelse af 23. marts 2011 vedlægges som bilag.

Beslutning

Regionsrådet tog svaret af 31. marts 2011 til efterretning.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive og Conny Jensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Svar til Poul A. Christensen af 31. marts 2011

Punkt 32: Rapport: Diagnostik og behandling af åreknuder i Region Midtjylland

1-30-72-205-07

Resume

Regionsrådet besluttede i 2008 i forbindelse med vedtagelsen af Hospitalsplanen, at der skulle foretages en faglig udredning af den fremtidige organisering af behandlingen af åreknuder i Region Midtjylland. Den vedlagte rapport fra december 2010 beskriver den nuværende organisering og udfordringerne herved samt kommer med forslag til en ændret organisering. I rapporten fremgår det blandt andet, at størsteparten af behandlingen for åreknuder i dag foregår på de Vestdanske Friklinikker. Med budgetforliget vedtaget den 23. februar 2011 er det besluttet, at friklinik-aktiviteten flyttes til Regionshospitalet Silkeborg, hvorfor størstedelen af behandlingen af åreknuder også flyttes hertil. Dette ligger i tråd med rapportens anbefalinger om at tilgodese rationel drift samt centralisering med henblik på kvalitetssikring, forskning og udvikling.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at rapporten tages til efterretning.

Det Konservative Folkeparti og Venstre bemærkede, at der ikke i sagen er fremlagt nogen nærmere specifikation af, på hvilket grundlag aktiviteten i offentligt regi vurderes som omkostningseffektiv.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Regionsrådet besluttede i 2008 i forbindelse med vedtagelsen af Hospitalsplanen, at der skulle foretages en faglig udredning af den fremtidige organisering af varice-kirurgi (åreknuder) i Region Midtjylland. Udredningsarbejdet blev færdiggjort i november/december 2010 med den vedlagte rapport, der har indgået i overvejelserne i forbindelse med omstillingsplanen.

Af rapporten fremgår det blandt andet, at der er udført mellem 3.100 og 3.700 operationer for åreknuder de seneste tre år. Ca. 50 % af aktiviteten foregår på De Vestdanske Friklinikker, Region Midtjyllands øvrige hospitaler varetager ca. 35 % af operationerne og andre regioner ca. 10 %. Private hospitaler/klinikker har i 2007-2009 stået for 1-3 % af den årlige aktivitet.

En af forudsætningerne for arbejdsgruppens anbefalinger er, at ansvaret for varice-kirurgi ifølge Sundhedsstyrelsen fremover skal overgå til karkirurgisk regi. Arbejdsgruppen har vurderet, at det for øjeblikket er urealistisk, at varice-kirurgi udelukkende foregår på de karkirurgiske afdelinger, da der aktuelt og i de kommende år er mangel på speciallæger i karkirurgi. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at de karkirurgiske afdelinger og de øvrige varice-opererende afdelinger indgår faglige samarbejdsaftaler med hinanden samt etablerer et regionalt fagligt råd.

Arbejdsgruppen har med sine anbefalinger til en fremtidig organisering derudover søgt at tilgodese en række andre overordnede grundprincipper, der på sigt vil kunne styrke diagnostikken og behandlingen af åreknuder. Disse hensyn er bl.a. ensartede kliniske retningslinjer, uddannelse af fremtidige karkirurger, rationel drift samt centralisering med henblik på kvalitetssikring, forskning og udvikling.

På baggrund af udredningsarbejdet vurderer arbejdsgruppen aktiviteten i offentligt regionalt regi som omkostningseffektiv og med dokumenteret høj faglig kvalitet. Arbejdsgruppen peger således på, at varice-kirurgi fortsat primært bør varetages på offentlige hospitaler, herunder friklinikkerne.

I rapporten anbefales det derudover, at der sker en gradvis opstart af varice-kirurgi på Regionshospitalet Silkeborg med et indledende omfang, der omfatter den nuværende aktivitet på Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Ringkøbing, hvor speciallægebemandingen er sårbar. Et væsentligt argument herfor er Regionshospitalet Silkeborgs strategiske opgave som specialiseret elektivt hospital. Varice-operationer foretages i langt overvejende grad ambulantly og vil således give et godt match med hospitalets profil.

Hertil lyder arbejdsgruppens sidste anbefaling, at ”såfremt kommende strukturændringer i Region Midtjyllands hospitalsvæsen indebærer lukning af enheder med varice-kirurgi, anbefales yderligere centralisering af funktionen på Regionshospitalet Silkeborg med henblik på etablering af et regionsdækkende varicecenter.”

Med budgetforliget vedtaget den 23. februar 2011 er det besluttet at samle friklinisk-aktiviteterne på Regionshospitalet Silkeborg. Herved ligger beslutningerne med budgetforliget i tråd med rapportens anbefalinger.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Det Konservative Folkeparti og Venstre bemærkede, at der ikke i sagen er fremlagt nogen nærmere specifikation af, på hvilket grundlag aktiviteten i offentligt regi vurderes som omkostningseffektiv.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive og Conny Jensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Diagnostik og behandling af åreknuder i Region Midtjylland

Punkt 33: Redegørelse for administrationens initiativer i forhold til anvendelsen af forkortelser i sundhedsvæsenet og følgesedler i ambulancerne

1-30-11-06-V

Resume

Forretningsudvalget har ønsket en redegørelse for administrationens initiativer i forhold til anvendelsen af koder i sundhedsvæsenet. Derudover har regionsrådsmedlem Poul Müller bedt om en redegørelse vedrørende lægeunderskrevne følgesedler i ambulancerne.

Administrationen har drøftet sagen vedrørende forkortelser i sundhedsvæsenet i flere fora, hvilket har medført, at administrationen har lavet en tilføjelse til den eksisterende regionale retningslinje om "Informeret samtykke til behandling".

Redegørelsen for praksis om udlevering af lægeunderskrevne følgesedler ved transport af terminale patienter indeholder en redegørelse fra det præhospitale driftsområde samt en redegørelse fra henholdsvis Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Regionshospitalet Viborg om mediesagen i TV2 nyhederne.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at redegørelsen tages til orientering.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Ove Nørholm tog foreløbigt forbehold.

Forretningsudvalget har på sit møde den 8. februar 2011 ønsket at få forelagt en redegørelse for de konkrete initiativer, administrationen har taget i forhold til anvendelsen af forkortelser i sundhedsvæsenet. Sagen var rejst på baggrund af henvendelse fra regionsrådsmedlem Poul Müller den 24. januar 2011.

Redegørelsen viser, at sagen har været drøftet i flere fora både på regionalt og nationalt plan. Mediesagen har givet anledning til, at Kvalitetsrådet for Region Midtjylland har lavet en tilføjelse til den eksisterende regionale retningslinje om "Informeret samtykke til behandling". Tilføjelsen fremgår af redegørelsen. Retningslinjen om informeret samtykke er vedlagt som bilag.

Poul Müller har i henvendelse af 21. februar 2011 anmodet om, at mediesagen om "hemmelige breve i ambulancerne", som blev bragt i TV2 nyhederne den 20. februar 2011, undersøges nærmere.

Det fremgår af redegørelsen fra det præhospitale driftsområde, at man i flere år har haft den praksis, at der ved transport af terminale patienter udleveres en konkret lægeunderskrevet følgeseddel, som i overensstemmelse med den terminale patient eller de pårørendes accept dokumenterer, at der ikke skal forsøges genoplivning i tilfælde af f.eks. hjertestop. Denne ordning er der fuld åbenhed omkring, og den er lavet på baggrund af et patienthensyn om at sikre et værdigt forløb i den sidste fase af en døendes liv.

Eftersom TV2 Nyhedernes første kilde er anonym, og den konkrete episode således ikke kan spores nærmere end til december 2008 på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, redegør Århus Sygehus og Onkologisk Afdeling for deres generelle og entydige princip om fuld patientinformation. Derudover redegør Århus Sygehus for deres aftale med Falck.

Regionshospitalet Viborg redegør for forløbet af mediasagen om patienttransporten, som stammer fra 2009. Hospitalet redegør for forløbet, patientinformationen, samarbejdet med Falck og den efterfølgende dialog med pårørende.

Sagen blev udsat på forretningsudvalgsmødet den 15. marts 2011.

Sagen fra Viborg har henledt opmærksomheden på situationen for hospicepatienter, og her skal det bemærkes, at der ikke gælder en særlig situation for disse patienter. Tilføjelsen til retningslinjen gælder således for alle patienter, og der er heller ikke andre krav til dialogen med patient og pårørende, når der er tale om hospice. Det fremgår således også af redegørelsen fra Regionshospitalet Viborg, at man var ked af, at den videre pleje/behandling af patienten tilsyneladende ikke var tilstrækkeligt klarlagt for patientens hustru.

På baggrund af administrative drøftelser er den regionale retningslinje vedrørende informeret samtykke til behandling blevet tilrettet. Det er præciseret i retningslinjen, at den vedrører patienter, der ud fra et lægeligt skøn vurderes at være uafvendeligt døende.

Retningslinjen om informeret samtykke er vedlagt som bilag.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive og Conny Jensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Redegørelse til FU om administrationens initiativer vedr. forkortelser i sundhedsvæsenet, og følgesedler i ambulancerne

Informeret samtykke til behandling regional retningslinje (2)

Transport af terminale patienter - Følgeseddel Århus Sygehus

Punkt 34: Orientering om status for udbud af fedmekirurgi

1-23-4-72-57-10

Resume

Der orienteres om status for udbud på fedmeområdet. Udbuddet er annonceret den 22. marts 2011.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitaler har på sit møde den 4. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling, idet der blev udtrykt ønske om, at regionsrådet fremover forelægges en halvårlig udbudsplan.

Forretningsudvalget blev på mødet den 15. marts 2011 orienteret om udviklingen i 2010 i forbindelse med det udvidede frie sygehusvalg. I denne orientering indgik også fedmeområdet, hvor der henvistes til de nye retningslinjer, den udvidede kapacitet på regionens egne hospitaler samt forventningen om udbud på området. Orienteringen blev taget til efterretning. Forretningsudvalget bad ved den lejlighed om særskilt orientering om udbud af fedmekirurgi.

Behovet for behandling af patienter på fedmeområdet har været i fokus gennem en længere periode set i lyset af den betydelige vækst i de fedmekirurgiske indgreb.

Opgørelsen for 2010 viser, at Region Midtjylland i alt fik udført 1.219 fedmekirurgiske indgreb. Heraf foregik 1.113 af indgrebene på private hospitaler.

Allerede i august måned 2010 påbegyndte Region Midtjylland arbejdet med at sende fedmekirurgiske forløb i udbud. Imidlertid afventede administrationen de nye visitationsretningslinjer på området, som trådte i kraft pr. 1. januar 2011.

Det forventes, at de nye retningslinjer medfører væsentlig reduktion i patienter, som visiteres til fedmeudredning og behandling. Sideløbende med nye retningslinjer er der arbejdet med udvidelse af kapacitet til fedmebehandling på regionens egne hospitaler. Således er senest Regionshospitalet Horsens godkendt til varetagelse af forundersøgelse på området. Ligeledes planlægges kapaciteten til fedmekirurgiske indgreb i Viborg og Aarhus øget.

Ovenstående er indgået i udarbejdelsen af udbud på fedmeområdet. Udbuddet er offentliggjort den 22. marts 2011 med frist for afgivelse af tilbud den 27. april 2011 kl. 12.00. Det samlede udbudsmateriale kan ses på:

<http://www.rm.dk/om+regionen/indk%c3%b8b/udbud/udbudsvisning/visudbud?visdoc=92593>

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive og Conny Jensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 35: Orientering om ny forankring af rammeaftalearbejdet

1-10-3-1-06-V

Resume

Efter en lovændring medio marts 2011 skal den hidtidige regionale koordineringsopgave vedrørende rammeaftalen på det specialiserede socialområde delvist forankres i kommunalt regi. Koordineringsopgaven omkring sociale tilbud efter serviceloven og tilbud efter almenboligloven ligger således fremover hos Viborg Kommune, mens Region Midtjylland beholder koordinationsopgaven omkring specialundervisning for voksne efter specialundervisningsloven og lands- og landsdelsdækkende tilbud efter folkeskoleloven. Organisatorisk placeres sidstnævnte koordineringsopgave hos Psykiatri og Social.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatri- og socialområdet har på sit møde den 6. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Siden etableringen af regionerne den 1. januar 2007 har regionsrådet haft koordineringsopgaven i forhold til at udarbejde den årlige rammeaftale på det sociale område. Opgaveløsningen er sket gennem et tæt samarbejde med kommunerne i regionen, blandt andet ved møder i Den Administrative Styregruppe, hvis medlemmer har været repræsentanter fra administrationen i kommuner og region.

Nærmere beskrevet har Rammeaftalen fungeret som et planlægnings- og udviklingsværktøj på det specialiserede socialområde, og har indeholdt oplysninger om sociale tilbud efter serviceloven, tilbud på det almene boligområde efter almenboligloven, specialundervisning for voksne efter specialundervisningsloven og lands- og landsdelsdækkende tilbud efter folkeskoleloven.

Medio marts 2011 trådte en lovændring i kraft, således at det fremover er kommunerne, der i fællesskab skal varetage koordineringsopgaven vedrørende rammeaftalen om sociale tilbud efter serviceloven og tilbud efter almenboligloven. Kommunerne i Region Midtjylland har besluttet, at det bliver Viborg Kommune, der varetager sekretariatsfunktionen på opgaven og fremadrettet bliver en delmængde af den tidligere regionale koordinationsopgave således løst med base i Viborg Kommune.

Region Midtjylland beholder koordinationsopgaven omkring specialundervisning for voksne efter specialundervisningsloven og lands- og landsdelsdækkende tilbud efter folkeskoleloven, og organisatorisk forankres denne opgaveløsning hos Psykiatri og Social.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive og Conny Jensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 36: Orientering om belægningssituationen på de sikrede afdelinger for børn og unge i Danmark.

1-30-73-50-09

Resume

Belægningsprocenten på de sikrede afdelinger for børn og unge i Danmark er mod forventning faldet markant gennem det seneste år. Dette har afstedkommet en drøftelse i Danske Regioner om en mulig reduktion af pladserne på de sikrede døgninstitutioner i Danmark, herunder Region Midtjyllands sikrede døgninstitutioner.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller,

at orienteringen om belægningssituationen på de sikrede afdelinger for børn og unge tages til orientering.

Susanne Buch Nielsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatri- og socialområdet har på sit møde den 6. april 2011 overfor forretningsudvalget anbefalet den foreliggende indstilling.

Administrationen ønsker hermed at orientere regionsrådet om belægningssituationen på de sikrede afdelinger for børn og unge i Danmark, samt hvilke konsekvenser dette kan få for de sikrede døgninstitutioner i Region Midtjylland. Orienteringen skal også ses i lyset af den planlagte udvidelse på Den sikrede døgninstitution Grenen, afdeling Grenen-Dalstrup.

Regionsrådet godkendte den 26. maj 2010 en frigivelse af 1 mio. kr. til projektering af anlægssagen. Anlægssagen indebærer en ny afdeling til de planlagte 4 nye sikrede pladser, et fælles undervisningshus samt ombygning af den eksisterende syd-fløj. Ombygningen af syd-fløjen skyldes et ønske om at flytte de 5 eksisterende sikrede pladser fra Grenen-Grenaa til Grenen-Dalstrup. Flytningen af de 5 pladser er anbefalet af det af regionsrådets nedsatte udvalg vedrørende sikrede institutioner. Anbefalingen fremgår af udvalgets betænkning, som blev godkendt af regionsrådet den 23. september 2009.

Udvikling i antallet af planlagte sikrede pladser i Danmark

De sikrede døgninstitutioner i Danmark har gennem en årrække været præget af en stabil høj belægning, og af samme årsag har man udvidet den samlede kapacitet af sikrede pladser. I perioden 2007 til 2010 er der således planlagt en samlet kapacitetsudvidelse på landsplan fra 121 til 177 sikrede pladser. De planlagte kapacitetsudvidelser er forløbet over 3 omgange, senest i forbindelse med sænkelsen af den kriminelle lavalder i sommeren 2010.

For nuværende er der på landsplan 155 sikrede pladser i drift ud af de planlagte 177 pladser, hvoraf Region Midtjylland driver de 35 sikrede pladser. Den sikrede døgninstitution Koglen driver 10 sikrede pladser, mens Den sikrede døgninstitution Grenen driver 15 sikrede pladser og 10 særligt sikrede pladser.

Faldende belægning på de sikrede institutioner i Danmark og Region Midtjylland

Belægningen på de sikrede pladser er på landsplan faldet fra et stabilt højt niveau i starten af 2010 på omkring 100 % til en belægningsprocent på 68,5 % i februar 2011. Den faldende tendens kan i samme periode også konstateres på Region Midtjyllands sikrede døgninstitutioner Grenen og Koglen. I perioden september 2010 til februar 2011 lå Grenens gennemsnitlige belægningsprocent på 88 % på de sikrede afdelinger, og 64 % på de særligt sikrede afdelinger. Koglen havde i samme periode en gennemsnitlig belægningsprocent på 88 % på de sikrede afdelinger.

Årsagen til den faldende belægning er ikke klarlagt, men der kan konstateres en række faktorer, som til dels kan forklare den faldende efterspørgsel. Generelt kan man konstatere et fald i antallet af sigtelser af børn og unge i Danmark for alle typer af kriminalitet. F.eks. er mistanke og sigtelser af 15- og 16-årige i perioden 2006 til 2010 faldet med henholdsvis 32 % og 30 %. Tilsvarende ses et fald i antallet af ungdomssanktioner, hvor den unge typisk får en anbringelsesdom af 2 måneders varighed på en sikret afdeling. Samtidig har man endnu ikke kunnet konstatere nogen mærkbar effekt af sænkelsen af den kriminelle lavalder i form af mange anbringelser af de 14-årige på de sikrede afdelinger.

Mulig nedjustering af sikrede pladser i Danmark

Danske Regioner har en målsætning om en optimal belægning på 85 % på de sikrede døgninstitutioner i Danmark. Den "lave" belægningsprocent skyldes, at de sikrede institutioner har en akut-funktion, så man ikke risikerer, at den unge afvises på grund af pladsmangel og følgelig bliver anbragt i arresthus eller fængsel. Det er Danske Regioners vurdering, at såfremt en belægningsprocent på 85 % skal realiseres, ligger det fremtidige pladsbehov mellem 115 og 129 sikrede pladser på landsplan.

Set i lyset af den faldende belægning på de eksisterende 155 sikrede pladser, og ikke mindst set i lyset af de planlagte og aftalte udvidelser til i alt 177 sikrede pladser, foregår der i øjeblikket en drøftelse i Danske Regioner om en reduktion af sikrede pladser.

Såfremt Danske Regioner anmoder om en reduktion af pladser på de sikrede institutioner i Region Midtjylland, vil dette blive forelagt regionsrådet til godkendelse. Derudover skal en beslutning om reduktion af sikrede pladser forelægges Kontaktudvalget, idet antallet af sikrede pladser er en del af rammeaftalerne på det sociale område.

Mulige konsekvenser for den planlagte udvidelse af Grenen-Dalstrup på Den sikrede døgninstitution Grenen

På baggrund af usikkerheden omkring det fremtidige antal sikrede pladser i Danmark bliver

regionsrådet ikke for nuværende forelagt en sag vedrørende anlægsmidler til udvidelsen af Den sikrede døgninstitution Grenen, afdeling Grenen-Dalstrup.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Poul Müller, Erik Vinther, Andreas Steenberg, Gert Schou, Carl Johan Rasmussen, Jette Skive, Conny Jensen, Harry Jensen og Aleksander Aagaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.